-DORADCA PODATKOWY

elektroniczny serwis **klientów kancelarii**

OKULSCY
bezstresowe
usługi księgowe

PODATKI

FIRMA

KADRY I UBEZPIECZENIA

SERWIS DOMOWY

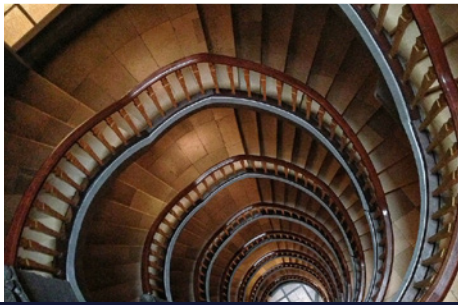

Słowo od doradcy

Wszystkim Czytelnikom życzę szczęśliwego nowego roku 2018. Oby wszystkie plany i marzenia się w nim spełniły.

W bieżącym numerze opisano najważniejsze noworoczne zmiany, zwłaszcza w przepisach podatkowych dotyczących podatków dochodowych.

Na szczęście przesunięto w czasie zniesienie ograniczenia podstawy wymiaru składek ZUS. Kasy fiskalne on-line oraz *split payment* w VAT także odsunięto na później niż pierwotnie zakładano.

Dla przedsiębiorców istotne są obowiązujące na 2018 rok stawki składek na ubezpieczenia społeczne itd.

Rząd pod nowym kierownictwem przygotowuje również wiele nowych projektów mających wpływać na naszą gospodarkę.

Twój Doradca Podatkowy

Terminy – **styczeń**

10 – Wpłata składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i FP za grudzień – osoby fizyczne opłacające składki wyłącznie za siebie.

10 – Złożenie zgłoszenia INTRASTAT za grudzień.

15 – Wpłata podatku leśnego za styczeń oraz złożenie deklaracji na podatek leśny i podatek rolny na rok 2018 – osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej.

15 – Wpłata składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP za grudzień – pozostali niepubliczni płatnicy składek.

22 – Wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób prawnych i od podatkowej grupy kapitałowej.

22 – Wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od dochodów osiągniętych z działalności gospodarczej (w tym liniowego) oraz z umów najmu i dzierżawy.

22 – Wpłata kwot pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od pracowników zatrudnionych na umowę o pracę oraz z tytułu umów zlecenia i o dzieło wypłaconych w poprzednim miesiącu.

22 – Wpłata przez płatników, o których mowa w art. 41 ustawy o p.d.o.f., pobranych zaliczek na podatek dochodowy lub zryczałtowanego podatku dochodowego za grudzień.

22 – Wybór formy opodatkowania/rezygnacji z dotychczasowej formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych (np. złożenie wniosku o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej - PIT-16).

22 – Zawiadomienie o wyborze kwartalnego opłacania ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

22 – Wpłata na PFRON za grudzień.

25 – Deklaracja i rozliczenie VAT oraz akcyzy.

25 – Złożenie informacji o ewidencji VAT w formie JPK (JPK_VAT) za grudzień.

25 – Złożenie informacji podsumowującej (składanej elektronicznie).

31 – Wpłata ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za grudzień i złożenie przez ryczałtowca zeznania za 2017 r. (PIT-28).

31 – Wpłata podatku od nieruchomości za styczeń oraz złożenie deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2018 – osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej.

31 – Przekazanie do ZUS informacji o danych za 2017 r. do ustalenia wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe (ZUS IWA).

31 – Przekazanie przez uprawnionych płatników do urzędu skarbowego informacji o dochodach PIT-8C, PIT-11, IFT-1R w formie papierowej.

31 – Złożenie deklaracji o wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne, zapłaconej i odliczonej od karty podatkowej w poszczególnych miesiącach 2016 r. (PIT-16A).

31 – Złożenie rocznej deklaracji (drogą elektroniczną lub w formie papierowej) o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2017 r. (PIT-4R).

31 – Złożenie rocznej deklaracji (drogą elektroniczną lub w formie papierowej) o zryczałtowanym podatku dochodowym za 2017 r. (PIT-8AR).

31 – Złożenie przez płatnika deklaracji o wysokości pobranego zryczałtowanego podatku dochodowego od: należności wypłaconych zagranicznej osobie prawnej z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 i art. 22 ust. 1 ustawy o p.d.o.p. za 2017 r. (CIT-10Z) i dochodów (przychodów) z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, o których mowa w art. 22 ustawy o p.d.o.p., osiągniętych przez podatnika mającego siedzibę lub zarząd na terytorium RP za 2017 r. (CIT-6R).

31 – Złożenie deklaracji CIT-6AR, CIT-11R za 2017 r.

AKTUALNOŚCI

BUBLE i HITY podatkowe roku 2017

Prezentujemy wyniki XIV edycji rankingu przepisów podatkowych „BUBLE I HITY PODATKOWE 2017", przygotowanego przez Stowarzyszenie Podatników w Polsce oraz redakcję miesięcznika „Doradca Podatkowy" na podstawie propozycji oraz ocen podatników i przedsiębiorców.

Buble:	Hity
1. Problemy z rejestracją w VAT oraz odmawianie podatnikom prawa do odliczenia VAT z tytułu nabycia towarów i usług od podatników niezarejestrowanych lub wyrejestrowanych z VAT. Ustawodawca, na fali walki z wyłudzeniami VAT, postanowił, iż jedną z form uszczelniania systemu będzie skrupulatne i drobiazgowe sprawdzanie, czy przedsiębiorca rzeczywiście zamierza prowadzić działalnośd gospodarczą, czy jednak podatnik rejestruje się wyłącznie w celach przestępczych (wyłudzenia). W efekcie zmian przepisów wydłużeniu uległ okres rejestracji jako podatnika VAT czynnego z ok. 3 dni do nawet 3 miesięcy. Niestety, wprowadzone ograniczenia dotknęły przede wszystkim uczciwych przedsiębiorców rejestrujących się do VAT (wydłużony termin, niepewność co do rozstrzygnięcia organu w tym zakresie oraz fakturowania), jak i prowadzących już działalność (niepewnośd odnośnie możliwości odliczenia z faktury wystawionej przez nowy podmiot, ale nieujawniony w wykazie podatników VAT czynnych).	1. Niższa stawka CIT w wysokości 15%. Zdecydowanym faworytem w zestawieniu pozytywnych zmian podatkowych bieżącego roku zostało obniżenie stawki podatkowej podatku dochodowego od osób prawnych z 19% do 15%. **Obniżenie to nie będzie dotyczyło wszystkich podatników CIT. Zostało ono zarezerwowane dla tzw. małych podatników, czyli takich, których obroty w zeszłym roku podatkowym nie przekroczyły 1,2 mln euro oraz dla podatników rozpoczynających działalność – w roku jej rozpoczęcia (z pewnymi wyjątkami).**
2. Sankcje w VAT (20%, 30% i 100% kwoty zaniżenia zobowiązania podatkowego albo zawyżenia zwrotu). Wymieniona powyżej sankcja co do zasady służyć powinna szeroko rozumianej walce z oszustwami podatkowymi polegającymi na wyłudzeniach oraz unikaniu płacenia należnych danin. W teorii ww. obostrzenia polegające na nakładaniu dodatkowych obciążeń wobec przedsiębiorców zaniżających swoje zobowiązania bądź zawyżających kwoty zwrotu, powinny działać na korzyść uczciwych przedsiębiorców poprzez zwiększanie ich konkurencyjności ekonomicznej.	2. Zwiększanie limitu zobowiązującego do prowadzenia ksiąg rachunkowych z 1,2 mln do 2 mln euro. Niniejsza regulacja wprowadza spore ułatwienie w zakresie obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych. Wprowadzając je, Ministerstwo Finansów postanowiło, iż obowiązkowi prowadzenia ksiąg rachunkowych nie będą już podlegały osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie, których przychody netto ze sprzedaży za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość 2 mln euro (poprzednio limit wynosił 1,2 mln euro). Przyczyniło się to do obniżenia kosztów obsługi księgowej.

Buble:	Hity
W praktyce jednak karą można obciążyć również rzetelnego przedsiębiorcy, który ze względu na zawikłany charakter przepisów prawa podatkowego, popełni niezamierzony błąd w obliczeniach lub padnie ofiarą oszustów podatkowych.	Niezależnie od osiągniętych przychodów, w dalszym ciągu do zaprowadzenia ksiąg rachunkowych zobowiązane będą spółki kapitałowe oraz komandytowe.
3. Problemy branży budowlanej. Odwrotne obciążenie w usługach budowlanych świadczonych przez podwykonawców. Kolejne już w niniejszym zestawieniu obostrzenie w zakresie VAT wprowadziło problem głównie dla podwykonawców, którzy nie wykazują podatku należnego w związku ze świadczonymi przez nich usługami, natomiast wciąż wykazują podatek naliczony w związku z poczynionymi zakupami. Powoduje to sytuację, w której po stronie podwykonawcy występuje zamrożenie (aż do zwrotu dokonanego przez urząd skarbowy) środków, które potencjalnie przedsiębiorca mógłby przeznaczyć chociażby na pokrycie bieżących wydatków. Ponadto pojawiają się dodatkowe problemy z ustaleniem, które to roboty budowlane podlegają odwrotnemu obciążeniu, jak należy rozliczać transakcje zawierane w ramach konsorcjum, czy w świadczonej usłudze podmiot wykonujący jest podwykonawcą.	3. Amortyzacja nowych środków trwałych do 100 tys. zł. Na miano hitu minionego roku zasługuje również wprowadzenie, dla wszystkich podatników zarówno PIT, jak i CIT, możliwości jednorazowej amortyzacji nowych środków trwałych do kwoty 100 tys. zł rocznie. Powyższa regulacja dotyczy tylko fabrycznie nowych środków trwałych z grupy 3-6 oraz 8 KŚT (zatem nie podlegają tym regulacjom środki transportu). Regulacja weszła w połowie roku jednakże ustawodawca zdecydował o możliwości zastosowania tych przepisów do środków trwałych nabytych już od początku 2017r. Przedsiębiorcy, którzy poczynią zakupy inwestycyjne, niewątpliwie zyskają na tym udogodnieniu, poprzez możliwość znacznego zmniejszenia podstawy opodatkowania w przypadku podatku dochodowego.
4. Zmiana w zakresie odliczenia VAT naliczonego od WNT, importu usług oraz odwrotnego obciążenia. Rewolucyjną wręcz oraz naruszającą zasadę neutralności VAT dla przedsiębiorców okazuje się regulacja wprowadzająca zmiany w zakresie odliczania podatku naliczonego. Powyższa zmiana powoduje wysoce niekorzystną sytuację podatników wykazujących ww. transakcje po upływie 3 miesięcy od miesiąca powstania obowiązku podatkowego. Zobowiązani są oni bowiem do wykazania niejako wstecz VAT należnego, natomiast podatek naliczony zmuszeni są wykazywać na bieżąco. Rodzi to wielce niekorzystną sytuację, w której przedsiębiorca zostanie zobowiązany do zapłaty podatku zaległego wraz z odsetkami. Rozwiązanie to oceniane jest jako co najmniej szkodliwe dla podatników, ponieważ dla wielu z nich może spowodować dodatkowe obciążenia fiskalne w postaci odsetek. Regulacje te zakwestionował WSA w Krakowie jako niezgodne z dyrektywą VAT.	4. Zwiększenie limitu zwolnienia podmiotowego VAT ze 150 tys. zł do 200 tys. zł. Powyższe zwiększenie limitu okazało się sporym udogodnieniem dla tych z przedsiębiorców, których wartość sprzedaży opodatkowanej nie przekroczy łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 200 tys. zł oraz tych, którzy rozpoczynają swoją działalność i przewidywana przez nich wartosd ze sprzedaży (w sposób proporcjonalny) nie przekroczy ww. limitu. Należy zauważyć, iż możliwość skorzystania z ww. zwolnienia wiąże się z brakiem obliczania oraz odprowadzania podatku do urzędów skarbowych. Ponadto przedsiębiorca, jest niejako chroniony przed nieświadomym uczestnictwem w oszustwach karuzelowych, ponieważ de facto znajduje się poza systemem VAT.

Buble:	Hity
5. Odpowiedzialność pełnomocnika za zaległości podatkowe podatnika. Ta regulacja, zamykająca tegoroczne zestawienie podatkowych rozwiązań szkodliwych dla przedsiębiorców, zakłada, że pełnomocnik, dokonujący rejestracji w zastępstwie swojego mocodawcy, odpowiada wraz z nim solidarnie za jego zaległości podatkowe do kwoty 500.000 zł, powstałe w ciągu 6 miesięcy od chwili rejestracji jako podatnika VAT.	5. Podniesienie limitu ryczałtu ze 150 tys. euro do 250 tys. euro. Tegoroczne zestawienie hitów podatkowych zamyka istotna zmiana dotycząca znacznego podniesienia limitu osiąganych przychodów w roku poprzedzającym, po przekroczeniu którego podatnik nie będzie miał możliwości skorzystania ze zryczałtowanej metody rozliczania podatku dochodowego od niektórych przychodów. Oznacza to, że z udogodnień, jakie przewiduje powyższa metoda, skorzysta znacznie więcej podatników niż dotychczas. Osoby, które ustawa uprawnia do rozliczania się z fiskusem w ww. sposób, mogą bez przeszkód osiągać znacznie wyższy przychód niż dotychczas, czyli do 250 tys. euro, nie obawiając się tym samym utraty preferencyjnych warunków rozliczeń.

AKTUALNOŚCI

Czy tajemnica zawodowa doradców podatkowych, radców prawnych i adwokatów zostanie ograniczona?

Z doniesień medialnych wynika, że w resorcie finansów trwają prace koncepcyjne nad przepisami zobowiązującymi doradców podatkowych, radców prawnych i adwokatów do udzielania fiskusowi informacji o podejrzanych schematach optymalizacyjnych swoich klientów – zauważył RPO.

Z tego powodu Rzecznik Praw Obywatelskich skierował wystąpienie do Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie propozycji ograniczenia tajemnicy zawodowej osób wykonujących zawody zaufania publicznego.

ZMIANY PRAWNE

Ważniejsze zmiany w CIT od 1 stycznia 2018 r.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. weszło w życie szereg zmian do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2343 z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą CIT".

Głównym ich źródłem jest ustawa z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. poz. 2175). Poniżej sygnalizowane są, w ujęciu tematycznym, najważniejsze z nich.

1) Wyodrębnienie w ustawie CIT źródła przychodów w postaci zysków kapitałowych oraz rozdzielenie dochodów uzyskiwanych z tego źródła od pozostałych dochodów podatnika (art. 7 i 7b ustawy CIT).

Konsekwencją tej zmiany jest oddzielne obliczanie wysokości dochodów z tych dwóch źródeł i brak możliwości kompensowania strat z kapitałów pieniężnych z dochodami z innej działalności gospodarczej. Wyjątek ma dotyczyć jedynie banków i innych instytucji finansowych (ich przychody będą zaliczane do jednego źródła).

2) Uchylenie zwolnienia przewidzianego w art. 17 ust. 1 pkt 4e ustawy CIT.

Dochody z każdej innej działalności niż działalność rolnicza będą podlegały opodatkowaniu niezależnie od tego, czy zostaną przeznaczone na działalność rolniczą czy nie.

3) W ramach implementacji dyrektywy ATAD:

- zmodyfikowanie przepisów dotyczących tzw. niedostatecznej kapitalizacji (thin cap), tj. przepisów przeciwdziałających nadmiernemu finansowaniu podatników długiem (art. 15c i art. 15ca ustawy CIT) oraz
- zmodyfikowanie przepisów dotyczących unikania opodatkowania poprzez tworzenie kontrolowanych spółek zagranicznych (Controlled Foreign Company – CFC) w państwach, które stosują preferencyjne reżimy opodatkowania, w tym w tzw. rajach podatkowych (art. 24a ustawy CIT).

4) Zmodyfikowanie przepisów regulujących funkcjonowanie podatkowych grup kapitałowych, tzw. PGK (art. 1a i art. 7a ustawy CIT), a w szczególności:

- obniżenie, z 1.000.000 zł do 500.000 zł, wymogu przeciętnej wysokość kapitału zakładowego, jaki muszą posiadać spółki tworzące PGK (art. 1a ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy o CIT),
- obniżenie, z 95% do 75%, wymogu minimalnej wysokości bezpośredniego udziału, jaki spółka dominująca musi posiadać w kapitale spółek zależnych (art. 1a ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy CIT),
- obniżenie, z 3% do 2%, wymogu minimalnego poziomu dochodowości PGK,
- wyłączenie możliwości rozszerzania PGK o inne spółki lub pomniejszania o którąkolwiek ze spółek tworzących PGK, po rejestracji umowy PGK (ust. 6),
- określenie konsekwencji utraty statusu PGK (ust. 10 oraz ust. 10a-10c),
- wprowadzenie zmiany w zakresie możliwości przystąpienia do nowej PGK spółki wchodzącej uprzednio do innej PGK, która utraciła status podatnika podatku dochodowego od osób prawnych (ust. 13).

5) Zmiana zasad opodatkowania przy podziale spółek przez wydzielenie.

Podobnie jak do tej pory skutki podatkowe zależeć będą przede wszystkim od charakteru majątku – zarówno wydzielonego ze spółki dzielonej i przenoszonego do spółki przejmującej, jak i pozostającego w spółce dzielonej. Jeżeli jeden z tych majątków nie stanowi przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZCP), to wspólnik spółki dzielonej osiągnie przychód w postaci wartości emisyjnej akcji (udziałów) w spółce przejmującej (nowy przepis art. 12 ust. 1 pkt 8b), a nie nadwyżki nominalnej wartości tych akcji (udziałów) nad kosztami ich nabycia lub objęcia (uchylony przepis art. 10 ust. 1 pkt 6).

W momencie przyszłego zbycia akcji (udziałów) objętych w spółce przejmującej w wyniku podziału, który nie spełnia warunku dotyczącego przedsiębiorstwa/ZCP, kosztem uzyskania przychodu po stronie wspólnika spółki dzielonej będzie wartość emisyjna tych akcji (udziałów), a nie ich wartość nominalna (art. 15 ust. 1m odpowiednio w wersji po zmianie i przed nią).

Z perspektywy spółki przejmującej nie powstanie – jeżeli spełniony jest warunek dotyczący przedsiębiorstwa/ZCP – przychód w postaci wartości emisyjnej akcji (udziałów) przydzielonych wspólnikom spółki dzielonej, która powinna odzwierciedlać wartość przejętego majątku (nowy przepis art. 12 ust. 4 pkt 3e), a nie – jak do tej pory (uchylony przepis art. 10 ust. 2 pkt 1) – w postaci nadwyżki wartości przejętego majątku nad nominalną wartością tych akcji (udziałów).

Jeżeli spółka przejmująca była wspólnikiem spółki dzielonej, to również nie powstanie taki przychód (w proporcji wynikającej z udziału w spółce dzielonej), ale pod warunkiem, iż udział w spółce dzielonej był „w wysokości nie mniejszej niż 10 proc." (nowy przepis art. 12 ust. 4 pkt 3f).

Skutki podatkowe dla spółki przejmującej pozostają takie same, jeżeli nie jest spełniony warunek dotyczący przedsiębiorstwa/ZCP.

6) Zmodyfikowanie tzw. małej klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania (dotychczasowe art. 10 ust. 4 i 4a).

Klauzula ta uniemożliwia zastosowanie niektórych przepisów dotyczących restrukturyzacji w przypadku, gdy restrukturyzacja nie ma uzasadnienia ekonomicznego i jest przeprowadzana w celu uchylenia się od opodatkowania.

Zmiany polegają na:

- przeniesieniu klauzuli z art. 10 do art. 12 ustawy o CIT (nowe przepisy art. 12 ust. 13–16) oraz
- rozszerzeniu klauzuli o wniesienie aportu w postaci przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części (o których mowa w nowym przepisie art. 12 ust. 4 pkt 25 lit. b ustawy CIT).

7) Wprowadzenie regulacji umożliwiającej organom podatkowym szacowanie wartości transakcji świadczenia usług jeśli ich cena bez uzasadnionych przyczyn ekonomicznych znacznie odbiega od wartości rynkowej (art. 14 ustawy CIT).

8) Wprowadzenie przepisów limitujących wysokość kosztów uzyskania przychodów związanych z zawieranymi przez podatników podatku CIT umowami na określone usługi niematerialne (art. 15e ustawy CIT).

Limit wynikający z działalności operacyjnej przedsiębiorstwa ma dotyczyć transakcji z podmiotami powiązanymi.

9) Wyłączenie z kosztów uzyskania przychodów w sposób wyraźny kwot wypłacanych tytułem podziału (rozliczenia) wyniku finansowego jednostki (zysku netto) (art. 16 ust. 1 pkt 15a ustawy CIT).

10) Ograniczenie możliwości zaliczania do kosztów uzyskania przychodów strat z tytułu odpłatnego zbycia wierzytelności uprzednio zaliczonej do przychodów należnych do kwoty uprzednio wykazanego przychodu (art. 16 ust. 1 pkt 39 ustawy CIT).

11) Ograniczenie możliwości zaliczania do kosztów uzyskania przychodów wierzytelności nieściągalnych (art. 16 ust. 1 pkt 25 lit. a ustawy CIT) i wierzytelności umorzonych (art. 16 ust. 1 pkt 44 ustawy CIT) – do kwoty uprzednio wykazanego przychodu.

12) Ograniczenie wysokości zaliczanych do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od niektórych wartości niematerialnych i prawnych oraz wydatków z tytułu korzystania z opłat i należności licencyjnych (art. 16 ust. 1 pkt 64a i pkt 73 ustawy CIT).

Dotyczy to sytuacji gdy uprzednio te wartości niematerialne i prawne lub prawa były własnością podatnika, a następnie zostały przez niego zbyte. W takim przypadku kosztem nie będą odpisy amortyzacyjne oraz opłaty i należności licencyjne w części przekraczającej przychód uzyskany przez podatnika z ich zbycia.

13) Doprecyzowanie, iż pod pojęciem nabycia, o którym mowa w art. 16b ust. 1 ustawy CIT, rozumie się wyłącznie nabycie od innego podmiotu.

14) Wprowadzenie tzw. „minimalnego podatku dochodowego" w odniesieniu do podatników posiadających nieruchomości komercyjne handlowo-usługowe oraz budynki sklasyfikowane jako biurowe (art. 24b i 24c ustawy CIT).

Regulacja dotyczy wyłącznie składników majątkowych o znacznej wartości, tj. takich, których wartość początkowa przekracza 10 mln zł. Podatek będzie odliczany od należnego CIT.

15) Zmiana zasad opodatkowania funduszy inwestycyjnych (art. 6 ust. 4-5, art. 17 ust. 1 pkt. 57-58 ustawy CIT).

Katalog dochodów uzyskiwanych przez fundusze podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym został rozszerzony o dochody uzyskiwane z nieruchomości komercyjnych, (o których mowa w art. 24b ustawy CIT) sklasyfikowanych wg. Klasyfikacji Środków Trwałych jako budynki biurowe lub handlowo-usługowe (centra handlowe, domy towarowy, samodzielne sklepiki i butiki, lub pozostałe budynki handlowo-usługowe).

Zniesiono obowiązek wpłacania zaliczek na podatek dochodowy, jeżeli kwota zaliczki podlegająca wpłacie nie przekracza 1.000 zł.

16) Ograniczenie możliwości odliczenia kosztów odsetkowych przy pewnych działaniach restrukturyzacyjnych (debt push down) – art. 16 ust. 1 pkt 13e ustawy CIT, oraz przy pożyczkach partycypacyjnych – art. 16 ust. 1 pkt 13d ustawy CIT.

17) Podwyższenie z 3.500 zł do 10.000 zł limitu jednorazowej amortyzacji środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, który umożliwia jednorazowe zaliczenie wydatków na nabycie tych środków lub wartości do kosztów uzyskania przychodów (art. 16d ust. 1, art. 16e ust. 1 i 2, art. 16f ust. 3, art. 16g ust. 13, art. 16k ust. 9 ustawy CIT).

18) Wyłączenie Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków z zakresu stosowania przepisów dotyczących podmiotów powiązanych (art. 11 ust. 4 ustawy CIT).

19) Zmiana zakresu zwolnienia od zryczałtowanego podatku od dywidend i niektórych innych przychodów z udziału w zyskach osób prawnych (art. 22 ust. 4 ustawy CIT).

W konsekwencji tej zmiany przychody wynikające z podziałów (połączeń) nie będą już objęte tym zwolnieniem.

20) Zniesienie obowiązku wpłacania zaliczek na podatek dochodowy, jeżeli kwota zaliczki podlegająca wpłacie nie przekracza 1.000 zł (art. 25 ust. 18 ustawy CIT).

21) Zmiana załącznika nr 1 do ustawy CIT pn. „Wykaz rocznych stawek amortyzacyjnych". Zmiana podyktowana jest potrzebą dostosowania treści załącznika do aktualnego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. poz. 1864).

22) Uporządkowanie modyfikowanych od wielu lat przepisów dotyczących rozliczania z podstawą opodatkowania (rozpoznawania w przychodach i kosztach) kredytów (pożyczek) zagrożonych spłatą oraz uwzględniania na takich samych zasadach w podstawie opodatkowania tworzonych na podstawie MSSF nr 9 na te kredyty (pożyczki) odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

Na odrębną uwagę zasługują zmiany wprowadzone ustawą z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej (Dz. U. poz. 2201).

Dotyczą one ulgi, o której mowa w art. 18d i 18da ustawy CIT, w szczególności poszerzając jej zakres i wielkość możliwych odliczeń, a mianowicie:

1) zwiększono wysokość odliczenia z na działalność badawczo-rozwojową (B+R) do 100% wszystkich kosztów kwalifikowanych dla wszystkich podatników (przed zmianą ulga wynosiła 50% kosztów osobowych dla wszystkich podatników oraz 50% pozostałych kosztów dla MŚP, a 30% – dla dużych), a dla podatników mających status centrów badawczo-rozwojowych (CBR) do 150% kosztów kwalifikowanych;

2) rozszerzono katalog kosztów kwalifikowanych, m.in. o należności z tytułu umów cywilno-prawnych, wydatki na nabycie sprzętu specjalistycznego w prowadzonej działalności B+R;

3) doprecyzowano istniejące przepisy dotyczące kosztów kwalifikowanych, m.in. kosztów ekspertyz, opinii, usług świadczonych na podstawie umowy przez jednostkę naukową, odpisów amortyzacyjnych;

4) wprowadzono szczególne zasady rozliczania ulgi dla podmiotów, które posiadają status CBR nadany na podstawieustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1710);

5) umożliwiono korzystanie z ulgi przedsiębiorstwom działającym w specjalnych strefach ekonomicznych (SEE) w odniesieniu do kosztów kwalifikowanych, które nie stanowią kosztów prowadzenia działalności na terenie SSE;

6) wydłużono okres przysługującego zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych (wyłączenie tzw. podwójnego ekonomicznego opodatkowania) spółek kapitałowych i spółek komandytowo-akcyjnych, zaangażowanych w działalność B+R (fundusze venture capital) z tytułu zbycia udziałów lub akcji nabytych – z dwóch lat (tj. inwestycji dokonanych w latach 2016-2017) na lata 2016-2023.

Źródło: www.finanse.mf.gov.pl

PORADY

Zmiany amortyzacji w PIT

Zgodnie z nowelizacją ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych[1], odpisy amortyzacyjne od środków trwałych nabytych w drodze spadku lub darowizny nie stanowią kosztów uzyskania przychodów, jeżeli ich nabycie korzystało ze zwolnienia od podatku od spadków i darowizn.

Wprowadzając ten przepis, ustawodawca postanowił zapobiec "rodzinnej optymalizacji podatkowej". Zjawisko to polegało na "bezkosztowym" aktywowaniu wartości początkowej środków trwałych używanych w działalności gospodarczej czy w najmie cywilnoprawnym. Wyglądało to w ten sposób, że członkowie najbliższej rodziny – zwolnieni z podatku od spadków i darowizn (I grupa podatkowa) - nieodpłatnie przekazywali sobie nawzajem np. nieruchomości (poprzez darowizny), gdzie podstawą do naliczenia odpisów amortyzacyjnych, stanowiących koszt podatkowy, była wartość nabywanej w ten nieodpłatny sposób nieruchomości. Prowadziło to do kilkukrotnego zamortyzowania tego samego środka trwałego. W odpowiedzi na ten sposób optymalizowania kosztów ustawodawca wprowadził zmiany do art. 23 ust. 1 pkt 45a lit. a pdof. "Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów wydatków na odpisy amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych nabytych nieodpłatnie, **jeżeli nabycie to korzysta ze zwolnienia** od podatku od spadków i darowizn".

W ten sposób fiskus uzyskał rozwiązanie problemu nadużywania darowizn rodzinnych do aktywowania wartości środków trwałych (w tym nieruchomości). Nowa regulacja prawna nie pozostaje jednak obojętna dla osób, które nieodpłatnie uzyskują rodzinny firmowy majątek w drodze spadkobrania.

Osoby dziedziczące firmę, w której istnieją niezamortyzowane środki trwałe, zgodnie z nowymi przepisami, od dnia 1 stycznia 2018 r. nie będą mogły wliczyć w koszty uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od tych środków trwałych. Jest to niewątpliwy cios dla firm rodzinnych. Osoby (małżonkowie, zstępni, wstępni, rodzeństwo, pasierb, ojczym i macocha) otrzymujące środki trwałe w drodze spadku nie będą mogły uznać za

1. Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. poz. 2175).

koszty uzyskania przychodu odpisów amortyzacyjnych od tych środków trwałych. Nie ma tu znaczenia termin otrzymania powyższych składników majątku i dotyczy również tych, nabytych w poprzednich latach dla których odpisy amortyzacyjne nie będą mogły być kontynuowane w 2018 r.

Te przykre konsekwencje zmiany przepisów, które dotykają spadkobierców, mają być "naprawione" przez fiskusa.

Ministerstwo Finansów w odpowiedzi na interpelację poselską poinformowało bowiem, iż „ponowna analiza tych rozwiązań prowadzi do wniosku, że rozwiązanie pozwalające na amortyzację nabytego majątku od wartości początkowej ustalonej na nowo powinno zostać przywrócone dla dziedziczonego majątku. Jest to uzasadnione potrzebą kształtowania dobrych warunków do zmian pokoleniowych w firmach jednoosobowych, wśród których większość to firmy rodzinne. Ułatwi to ustawa o zarządzie sukcesyjnym, nad którą pracuje Ministerstwo Rozwoju".

M. Marchewka

WZORY PISM

Nowe wzory zeznań podatkowych PIT

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie określenia niektórych wzorów oświadczeń, deklaracji i informacji podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2352) określono nowe wzory zeznań podatkowych: PIT-2(5), PIT-2A(5), PIT-3(5), PIT-4R(7), PIT-6(12), PIT-8AR(6), PIT-8C(8), PIT-11(23), PIT-R(18) oraz IFT-1/IFT-1R(13).

Wzory te stosuje się do przychodów, dochodów (strat) uzyskanych (poniesionych) od dnia 1 stycznia 2018 r. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Straciło zaś moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 listopada 2015 r. w sprawie określenia niektórych wzorów oświadczeń, deklaracji i informacji podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz.U. poz. 1998 oraz z 2017 r. poz. 58).a.

ZMIANY PRAWNE

Opłata recyklingowa

1 stycznia 2018 r. weszły w życie przepisy wprowadzające opłatę recyklingową, która będzie pobierana od lekkich toreb na zakupy z tworzywa sztucznego, oferowanych przy zakupach.

Ustawa z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 2056) wprowadzeniła opłatę recyklingową, pobieraną przez przedsiębiorcę prowadzącego jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, za lekką torbę z tworzywa sztucznego, przeznaczoną do pakowania zakupów, oferowanych w jego jednostce. Opłata ta ma być więc pobierana przez przedsiębiorców prowadzących jednostki handlu detalicznego lub hurtowego.

Stawka opłaty recyklingowej wynosi **0,20 zł** za jedną sztukę lekkiej torby na zakupy z tworzywa sztucznego.

Stawka opłaty recyklingowej wynosi 0,20 zł za jedną sztukę lekkiej torby na zakupy z tworzywa sztucznego.

Nowa ustawa z dniem 1 stycznia 2018 r. wprowadziła też **zmiany m.in. w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych i w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych.** W świetle obowiązujących od 1 stycznia 2018 r. przepisów, pobierana opłata recyklingowa stanowi **przychód**, natomiast opłata wnoszona – **koszt uzyskania przychodu**.

Ministerstwo Finansów poinformowało, że opłata recyklingowa, która jest elementem należności za dostawę lekkiej torby, **jest wliczana do podstawy opodatkowania** z tytułu tej dostawy opodatkowanej **VAT** ze stawką 23%. Podstawą opodatkowania, co do zasady, jest bowiem wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy lub osoby trzeciej. Włącza się tu otrzymane dotacje, subwencje i inne dopłaty o podobnym charakterze, które mają bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych lub usług świadczonych przez podatnika (art. 29a ust. 1 ustawy o VAT). Podstawa opodatkowania obejmuje (zgodnie z art. 29a ust. 6 ustawy o VAT):

1. podatki, cła, opłaty i inne należności o podobnym charakterze, z wyjątkiem samej kwoty podatku VAT,
2. koszty dodatkowe, takie jak prowizje, koszty opakowania, transportu i ubezpieczenia, pobierane przez dokonującego dostawy lub usługodawcę od nabywcy lub usługobiorcy.

W ten sam sposób traktowane są na gruncie przepisów VAT podobnego rodzaju opłaty za torby z tworzyw sztucznych w innych państwach członkowskich – są one wliczane do podstawy opodatkowania tym podatkiem.

Sprzedaż toreb wykazuje się na kasach fiskalnych. Sprzedaż toreb z tworzywa sztucznego na zakupy dokonywana na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych podlega ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących na zasadach ogólnych – na paragonie fiskalnym umieszczana jest kwota zapłaty z tytułu sprzedaży torby (podobnie w przypadku faktury), nie ma konieczności wyodrębniania samej kwoty opłaty recyklingowej.

Ponieważ paragon i faktura, które potwierdzają sprzedaż toreb, zawierają informacje o liczbie sprzedanych toreb, kwota opłaty recyklingowej będzie możliwa do ustalenia w łatwy sposób – przez przemnożenie liczby toreb i stawki tej opłaty za 1 sztukę torby (0,20 zł).

Opłata recyklingowa jest dochodem budżetu państwa i **powinna być wpłacana do 15 marca roku** następującego po roku kalendarzowym, w którym została pobrana – na rachunek bieżący dochodów Ministerstwa Środowiska. Z uwagi na termin przekazywania opłaty recyklingowej (nastąpi to po raz pierwszy do 15 marca 2019 r.) w chwili obecnej taki rachunek jeszcze nie został utworzony.

Jednolity Plik Kontrolny

Od 1 stycznia 2018 r. ok. 1,5 mln mikroprzedsiębiorców (firmy do 10 osób, rozliczające podatek VAT) dołącza do grona podatników VAT, którzy mają obowiązek prowadzenia elektronicznej ewidencji VAT (rejestru sprzedaży i zakupów VAT) oraz przesyłania jej w wersji elektronicznej, jako Jednolitego Pliku Kontrolnego dla potrzeb VAT (JPK_VAT).

Obejmuje on zestaw informacji o zakupach i sprzedaży za dany okres, a dane do jego utworzenia są pobierane bezpośrednio z systemów finansowo-księgowych przedsiębiorstwa.

Zwolnienia z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas fiskalnych

Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. z 2017 r. poz. 2454) określono zwolnienia na czas określony niektórych grup podatników i niektórych czynności z obowiązku prowadzenia ewidencji obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących oraz warunki korzystania ze zwolnienia.

Straciło zaś moc rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. poz. 2177).

Co do zasady **zwolniono te same rodzaje działalności gospodarczej co do tej pory, z wyjątkiem m.in. kantorów wymiany walut, cyrków i wesołych miasteczek.**

Nowe rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Zasady ustalania podatku od nieruchomości

W żadnym wypadku argumentacja funkcjonalna, w tym celowościowa, nie może – w świetle wymogów wynikających z art. 84 w związku z art. 217 Konstytucji – służyć zwiększeniu powinności obarczających jednostki.

Władztwo daninowe przysługujące państwu jest bowiem równoważone w aspekcie formalnym co najmniej przez nałożenie na prawodawcę obowiązku jasnego formułowania stanowionych przez niego w tym zakresie regulacji – wyjaśnił Trybunał Konstytucyjny w swym orzeczeniu o sygn. SK 48/15.

ZMIANY PRAWNE

Nowe zasady korzystania z 50 proc. kosztów uzyskania przychodów

Nowe zasady korzystania z 50 proc. kosztów uzyskania przychodów będą miały zastosowanie między innymi do przychodów z tytułu działalności badawczo-rozwojowej oraz naukowo-dydaktycznej.

Podstawa prawna

Minister Finansów wyjaśnił nowe zasady korzystania z 50 proc. kosztów uzyskania przychodów wprowadzone ustawą z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Na podstawie art. 22 ust. 9 pkt 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – dalej „ustawa PIT" – koszty uzyskania przychodów (dalej „kup") z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich i artystów wykonawców z praw pokrewnych, w rozumieniu odrębnych przepisów, lub rozporządzania przez nich tymi prawami wynoszą 50 proc. uzyskanego przychodu.

Z kolei na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, jeżeli ustawa lub umowa o pracę nie stanowią inaczej, pracodawca, którego pracownik stworzył utwór w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy, nabywa z chwilą przyjęcia utworu autorskie prawa majątkowe w granicach wynikających z celu umowy o pracę i zgodnego zamiaru stron.

Praca twórcza w perspektywie fiskusa

Obowiązkiem płatnika (pracodawcy) jest ocena, czy wynagrodzenie (lub jego część) należy się za pracę będącą przedmiotem prawa autorskiego. To rozróżnienie powinno wynikać z umowy o pracę lub z innych uregulowań obowiązujących określonego pracodawcę i jego pracowników.

Z tytułu przyjęcia utworu i związanych z nim praw majątkowych, pracodawca wypłaca należne wynagrodzenie – honorarium. Musi być więc określona wysokość tego wynagrodzenia – bądź w umowie o pracę, bądź w innych postanowieniach obowiązujących danego pracodawcę i jego pracowników.

Zawsze muszą istnieć wyraźne podstawy do zastosowania kosztów uzyskania przychodu w wysokości 50 proc. poprzez wskazanie, że jest to albo całość wynagrodzenia, albo jego określona część. Strony umowy o pracę muszą określić, jaką część wynagrodzenia uznają za odpowiednią za opracowanie danego utworu i rozporządzenie prawami do niego.

Przejrzyście i precyzyjnie

Pracodawca powinien stworzyć przejrzysty mechanizm pozwalający precyzyjnie określić wysokość należnego honorarium, tj. wynagrodzenia za wykonywanie prac o charakterze twórczym, lub wynagrodzenia za rozporządzenie przez twórcę majątkowymi prawami autorskimi.

Jasne zasady – na korzyść pracodawcy i pracownika

Mechanizm ten chroni zarówno pracodawcę, jak i pracownika. Tego pierwszego w przypadku braku realnego rezultatu umowy w postaci utworu – można wtedy skutecznie skorygować wysokość wynagrodzenia, do którego w konsekwencji nie przysługiwało 50 proc. kup. Zaś w przypadku pracownika – będzie pomocny przy ustaleniu, czy w odniesieniu do części wynagrodzenia pracodawca (płatnik) prawidłowo stosował 50 proc. kup, bowiem wynagrodzenie to stanowiło w istocie honorarium.

Działalność B+R i naukowo-dydaktyczna

Nowelizacja ustawy PIT w zakresie stosowania 50 proc. kup wskazuje dziedziny o charakterze twórczym objęte tym przepisem. Zatem na podstawie art. 22 ust. 9b pkt 2 ustawy PIT (w brzmieniu obowiązującym od 2018 r.) koszty te będą miały zastosowanie między innymi do przychodów z tytułu działalności badawczo-rozwojowej oraz

naukowo-dydaktycznej. Pozostałe regulacje ustawy PIT w tym zakresie nie uległy zmianie i w konsekwencji istota regulacji, jej przedmiot i cel pozostają aktualne.

Zakres przepisu 50 proc. kup (kosztów uzyskania przychodu)

Omawiany przepis dotyczy:

- przejawu działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalonego w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia utworu (dzieła) – art. 1 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych;
- dzieł stworzonych również w ramach stosunku pracy, w odniesieniu do których pracodawca, na mocy art. 12 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, nabywa (z chwilą przyjęcia utworu) autorskie prawa majątkowe.

Zmiany od 2018 roku

Począwszy od 2018 r. omawiane zmiany nie oznaczają utraty prawa do stosowania 50 proc. kup w stosunku do tych nauczycieli akademickich, o których mowa w art. 108 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, którzy w ramach stosunku pracy tworzą dzieła objęte ochroną praw autorskich.

Split payment od lipca

Nowelizacja ustawy o podatku od towarów i usług wprowadza mechanizm tzw. podzielonej płatności podatku od towarów i usług.

Rozwiązanie to zapewnić ma większą stabilność wpływów z tego podatku oraz zapobiegnie unikaniu jego płacenia. Rachunki VAT będą miały obowiązki założyć i prowadzić banki oraz SKOK-i. Rachunki VAT i zgromadzone na nich środki będą należały do podatników. Będzie z nich można regulować VAT do urzędu skarbowego lub zapłacić VAT wynikający z faktury otrzymanej od kontrahenta.

Przeciwdziałanie wyłudzeniom skarbowym

Ustawą z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2491) wprowadzone zostały zmiany m.in. do Ordznacji podatkowej oray ustaw o VAT, o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, o KAS.

Zmiany mają na celu ograniczenie luki w VAT spowodowanej wyłudzeniami, poprzez wprowadzenie systemu eliminującego z obrotu gospodarczego podstawione firmy oszukujące uczciwych przedsiębiorców i przez to wzmacnia bezpieczeństwo podatników VAT w obrocie gospodarczym.

Zmiany przewidują:

1) dokonywanie przez Szefa KAS analiz ryzyka wykorzystywania banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do popełniania wyłudzeń skarbowych, w szczególności w zakresie VAT, przez zorganizowane grupy przestępcze (art. 258 Kodeksu karnego) oraz przestępstw z nimi związanych (np. wystawianie pustych faktur); Szef KAS w swojej analizie będzie wykorzystywał posiadane przez niego dane, w tym wskaźnik ryzyka ustalany w STIR, informacje o rachunkach podmiotów kwalifikowanych w rozumieniu projektu oraz zestawienia o transakcjach między podmiotami kwalifikowanymi;
2) automatyczne ustalanie w STIR, na podstawie danych z banków i SKOK-ów oraz danych publicznie dostępnych, przekazanych z CRP KEP, wskaźnika ryzyka wykorzystywania banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do popełniania wyłudzeń skarbowych;
3) nałożenie na banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe obowiązku przekazywania do STIR informacji i zestawień, o których mowa w pkt 1, zawierających odpowiednio tajemnicę bankową lub tajemnicę zawodową SKOK w celu ustalenia wskaźnika ryzyka;
4) zapewnienie izbie rozliczeniowej stałego, automatycznego dostępu do danych z Centralnego Rejestru Podmiotów – Krajowej Ewidencji Podatników niestanowiących tajemnicy skarbowej, w tym znajdujących się w CRP KEP danych z KRS i CEIDG w celu ustalenia wskaźnika ryzyka;

5) przekazywanie przez izbę rozliczeniową informacji o wskaźniku ryzyka Szefowi KAS, a także bankom i SKOK-om w celu realizacji określonych obowiązków m.in. wynikających ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
6) uprawnienie Szefa KAS do uzyskania w trybie wnioskowym, za pośrednictwem STIR, dodatkowych informacji od banków i SKOK-ów związanych z wykonywaną analizą ryzyka;
7) określenie:
   a) zakresu danych przekazywanych przez banki i SKOK-i w celu ustalenia przez izbę rozliczeniową wskaźnika ryzyka,
   b) zasad kontroli wypełniania obowiązków przez banki i SKOK-i oraz izbę rozliczeniową (kontrolę sprawuje Szef KAS poprzez odpowiednie stosowanie przepisów o kontroli celno-skarbowej),
   c) zasad blokady rachunku podmiotu kwalifikowanego przez Szefa KAS m.in. w związku z wynikiem analizy ryzyka,
   d) terminów przesłania danych inicjalnych do systemu teleinformatycznego izby rozliczeniowej;
1) prowadzenie elektronicznie wykazów podmiotów, które nie zostały zarejestrowane jako podatnicy VAT, zostały wykreślone z rejestru z urzędu bez konieczności zawiadamiania tego podmiotu lub zostały przywrócone jako podatnicy VAT; wykazy będą udostępniane w BIP MF.

Zmiany są wprowadznane np. do:

- ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – art. 2 ustawy zmieniającej.
- ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników – art. 3 ustawy zmieniającej,
- ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – art. 4 ustawy zmieniającej,
- ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – art. 8 ustawy zmieniającej,
- ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej – art. 13 ustawy zmieniającej.

Zmiany wchodzą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 13 pkt 18–20, które wchodzą w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
2) art. 1, art. 2, art. 4 pkt 3 w zakresie przepisów art. 119zg pkt 2, art. 119zv–119zze i art. 119zzh § 2 oraz pkt 9 w zakresie art. 305q, art. 5 pkt 1, art. 7, art. 11 pkt 3, art. 12 oraz art. 24 ust. 2 pkt 2, które wchodzą w życie po upływie 4 miesięcy od dnia ogłoszenia.

ZMIANY PRAWNE

Zmiany w podatku akcyzowym dot. suszu tytoniowego

Przepisy ustawy z 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2216), obowiązujące od 15 grudnia 2017 r., mają na celu uszczelnienie systemu podatkowego w zakresie obrotu suszem tytoniowym oraz ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej legalnym podmiotom dokonującym obrotu suszem tytoniowym.

Zmiany te obejmują:

- **modyfikację przepisu określającego przedmiot opodatkowania w przypadku suszu tytoniowego.** Na skutek zmiany przepisu sprzedaży suszu tytoniowego połączonej z dostawą wewnątrzwspólnotową lub eksportem bez obowiązku uiszczenia akcyzy będą mogli dokonywać: podmiot prowadzący skład podatkowy, grupa producentów suszu tytoniowego zrzeszająca rolników oraz pośredniczący podmiot tytoniowy, a nie jak dotychczas również rolnik;
- **nałożenie na nabywców suszu tytoniowego, którymi są pośredniczący podmiot tytoniowy oraz przedsiębiorca zagraniczny posiadający oddział z siedzibą na terytorium kraju, obowiązku przekazywania Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa danych dotyczących masy skupionego surowca tytoniowego.** Informacje te należy przekazywać łącznie oraz w podziale na grupy odmian, skupionego od producentów surowca tytoniowego wraz z wykazem tych producentów, w terminie do dnia 30 czerwca każdego

roku kalendarzowego. Jednocześnie należy dodać, iż grupy odmian tytoniu zostały wymienione w załączniku III do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2017/1185 z dnia 20 kwietnia 2017 r ustanawiającego zasady stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 i (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do przekazywanych Komisji powiadomień o informacjach i dokumentach oraz zmieniającego i uchylającego niektóre rozporządzenia Komisji;

- **modyfikację przepisów dotyczących zabezpieczenia akcyzowego.** Nowe rozwiązanie przewiduje, że zamiast pośredniczącego podmiotu tytoniowego oraz podmiotu reprezentującego przedsiębiorcę zagranicznego lub łącznie z każdym z tych podmiotów, wymagane zabezpieczenie akcyzowe może złożyć osoba trzecia. Należy jednak zaznaczyć, że w takim przypadku zabezpieczenie akcyzowe składane jest tylko w formie depozytu w gotówce, gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, czeku potwierdzonego zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy. Ponadto zmiany wprowadzają zmniejszenie maksymalnej kwoty zabezpieczenia ryczałtowego składane na wniosek pośredniczącego podmiotu tytoniowego albo podmiotu reprezentującego przedsiębiorcę zagranicznego. Obecnie nowe brzmienie przepisu określa górną granicę na poziomie 15 mln zł;
- **nałożenie obowiązku prowadzenia ewidencji suszu tytoniowego przez podmiot prowadzący skład podatkowy, który magazynuje susz tytoniowy nieopodatkowany akcyzą poza składem podatkowym.** Wprowadzone zmiany doprecyzowują także zakres ewidencjonowania czynności z wykorzystaniem suszu tytoniowego.

Co istotne, w drodze tej samej nowelizacji w ustawie o podatku akcyzowym, 1 czerwca 2018 r. zaczną obowiązywać **zmodyfikowane przepisy dotyczące formy, trybu składania i wysokości zabezpieczenia akcyzowego.** Do ustawy została bowiem wprowadzona hipoteka na nieruchomości, jako nowa forma zabezpieczenia. W tym miejscu należy podkreślić, że hipoteka na nieruchomości może zostać ustanowiona wyłącznie na prawie własności nieruchomości i maksymalnie do 65% jej wartości. Ponadto zabezpieczenie złożone w tej formie może stanowić pokrycie do 45% zabezpieczenia akcyzowego, natomiast pozostałą część składa się w jednej lub kilku formach przewidzianych w art. 67 ust. 1 pkt 1-5 ustawy.

Należy również zauważyć, że ww. ustawą zostały wprowadzone **zmiany także do ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych**. Celem zmian w tej ustawie jest uszczelnienie obrotu wysuszonymi liśćmi tytoniu (surowiec tytoniowy) i ograniczenie dopływu surowca tytoniowego krajowej produkcji do działających nielegalnie producentów wyrobów tytoniowych. Nowelizacja wprowadziła przepisy obejmujące **zasady monitorowania uprawy tytoniu oraz produkcji i zbytu surowca tytoniowego, a także nadzoru nad uprawą tytoniu oraz produkcją i zbytem surowca tytoniowego.**

INTERPRETACJE

Rozliczanie podatku dochodowego od nieruchomości komercyjnych w 2018 r.

1 stycznia 2018 r. zaczynają obowiązywać zmiany w ustawach o PIT i CIT, które wprowadzają tzw. podatek minimalny, czyli podatek dochodowy dla właścicieli nieruchomości komercyjnych o wartości przekraczającej 10 mln zł.

Jak wyjaśnił resort finansów, w mediach pojawiła się niewłaściwa wykładnia przepisów, zgodnie z którą od nowego roku podatnicy będą mogli odliczyć od zaliczki na podatek PIT lub CIT kwotę tzw. podatku minimalnego – mimo jego niezapłacenia.

Zmiany

Nowe rozwiązania przewidują zachowanie neutralności: wprowadzenie minimalnego podatku dochodowego od nieruchomości oraz brak konieczności płacenia przez podatników najpierw podatku minimalnego, a następnie zaliczki na podatek pomniejszonej o kwotę podatku minimalnego.

Chodzi o przepisy ustaw podatkowych: art. 30g ust. 8-10 ustawy o PIT oraz art. 24b ust. 8-10 ustawy o CIT.

Przedstawiona w mediach interpretacja tych przepisów, które zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2018 r., dotyczyła tzw. minimalnego podatku dochodowego dla właścicieli nieruchomości komercyjnych. Według niej podatnicy będą mogli odliczyć od zaliczki na podatek PIT lub CIT kwotę podatku minimalnego, mimo niezapłacenia tego podatku – z uwagi na to, że jego wysokość jest niższa od kwoty zaliczki.

Prawidłowa interpretacja przepisów o podatku minimalnym

Przedstawiana w niektórych artykułach prasowych wykładnia nie jest – zdaniem resortu – prawidłowa i nie uwzględnia celu wprowadzenia nowych rozwiązań. Przewidują one, że odliczanie podatku minimalnego od kwoty zaliczki na podatek PIT lub CIT jest wprowadzane

dla „zachowania neutralności proponowanego rozwiązania", tj. ustanowienia tzw. podatku minimalnego (ust. 9 art. 24b ustawy o CIT (30g ustawy o PIT)).

Natomiast ust. 10 art. 24b CIT (30g PIT) został wpisany do ustawy z 27 października 2017 r. nowelizującej ustawy o PIT i CIT, aby wyeliminować konieczność wykonywania przez podatników dwóch płatności: raz podatku minimalnego, a następnie zaliczki na podatek pomniejszonej o kwotę podatku minimalnego. Służy on wyłącznie ułatwieniu rozliczania podatku minimalnego, którego płatność – z uwagi na jego miesięczny charakter – pokrywa się z płatnościami miesięcznych zaliczek na podatek PIT lub CIT.

W związku z tym przepisy dotyczące tzw. minimalnego podatku nie pozwalają na jednoczesne korzystanie z ust. 9 i 10 art. 24b ustawy o CIT (art. 30g ustawy o PIT). Przepisy te tworzą **dwie różne formy zapłaty podatku**.

Podatnik zobowiązany do zapłaty tzw. podatku minimalnego może więc:

- zapłacić podatek minimalny, a przy wyliczaniu zaliczki CIT (PIT) odliczyć ten podatek od podatku należnego PIT (CIT) – ust. 8 i 9

albo

- wpłacić zaliczkę na podatek CIT (PIT) w pełnej wysokości, jeżeli podatek minimalny jest niższy niż kwota tej zaliczki – ust. 10.

INTERPRETACJE

Zwolnienie z VAT na czynności opieki medycznej realizowane w ramach outsourcingu

MF wydał interpretację ogólną dotyczącą zakresu zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 18a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: „ustawa o VAT"), tj. zwolnienia od podatku usług w zakresie opieki medycznej, służących profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia, oraz dostawy towarów i świadczenia usług ściśle z tymi usługami związanych, świadczonych na rzecz podmiotów leczniczych na terenie ich zakładów leczniczych, w których wykonywana jest działalność lecznicza.

Przedmiotem interpretacji – w związku ze zgłaszanymi wątpliwościami dotyczącymi zakresu usług, które mogą korzystać z przedmiotowego zwolnienia – są czynności wykonywane w związku ze świadczoną przez podmioty lecznicze usługą w zakresie opieki medycznej, które realizowane są najczęściej w ramach outsourcingu przez podmioty zewnętrzne na rzecz placówek leczniczych na ich terenie w kontekście określenia ich charakteru oraz możliwości zastosowania zwolnienia od podatku.

Przedstawione w interpretacji usługi wykonywane w związku ze świadczoną przez podmioty lecznicze usługą w zakresie opieki medycznej, które realizowane są najczęściej w ramach outsourcingu przez podmioty zewnętrzne na rzecz placówek leczniczych na ich terenie, objęte są zakresem zwolnienia od podatku na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 18a ustawy o VAT, z uwzględnieniem wskazanych zasad i warunków.

INTERPRETACJE

Stawka VAT na sznurek do maszyn rolniczych

Nowa interpretacja ogólna Ministra Finansów dotyczy zasad stosowania stawki VAT w wysokości 8% dla dostaw sznurka do maszyn rolniczych na tle przepisów art. 41 ust. 2 w związku z art. 146a pkt 2 oraz poz. 78 załącznika nr 3 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Pojawiła się ona w związku ze zgłaszanymi wątpliwościami dotyczącymi zasadności stosowania stawki VAT w wysokości 8% dla dostaw takiego sznurka w zależności od jego rzeczywistego wykorzystania przez nabywcę.

Mając na uwadze brzmienie art. 98 ust. 2 dyrektywy VAT (stanowiącego o możliwości stosowania stawek obniżonych wobec towarów zwykle przeznaczonych do wykorzystania w produkcji rolnej) oraz brzmienie poz. 78 załącznika nr 3 do ustawy o VAT, gdzie w przepisach nie przewiduje się

> **8% stawką podatku VAT będą objęte dostawy sznurka, który ze względu na jego cechy fizyczne i właściwości oferowany jest z przeznaczeniem do maszyn rolniczych.**

expressis verbis dodatkowych warunków w odniesieniu do dostaw sznurka do maszyn rolniczych, które muszą być spełnione, aby można było ze stawki preferencyjnej skorzystać (np. oświadczeń nabywców o jego wykorzystaniu do określonego celu), należy uznać że **obniżoną do wysokości 8% stawką podatku VAT będą objęte dostawy sznurka, który ze względu na jego cechy fizyczne i właściwości oferowany jest z przeznaczeniem do maszyn rolniczych. Późniejsze rzeczywiste wykorzystanie tego sznurka przez nabywcę pozostaje bez wpływu na zastosowanie przez sprzedawcę stawki VAT w wysokości 8%.**

INTERPRETACJE

Odmowa wydania opinii zabezpieczającej dot. programu motywacyjnego

Na podstawie art. 119y § 2 w związku z art. 119a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, Szef KAS odmówił wydania opinii zabezpieczającej w sprawie stosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania w zakresie określonego programu motywacyjnego dla członków zarządu.

Przedmiotem Wniosku jest dokonanie przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: Szef KAS) oceny wdrożenia przez spółkę "Programu Motywacyjnego …..", pod kątem ewentualnego zastosowania w kwalifikacji prawnopodatkowej tej czynności art. 119a Ordynacji podatkowej, tj. klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania.

Zob. też. informacja Szefa KAS o stosowaniu przepisów dotyczących przeciwdziałania unikaniu opodatkowania w kontekście tzw. Programów Motywacyjnych

INTERPRETACJE

Objaśnienia podatkowe Ministerstwa Finansów dot. PPP

Pojawiły się objaśnienia podatkowe Ministerstwa Finansów z dnia 1 grudnia 2017 r., które dotyczą kwestii rozliczenia w zakresie podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku dochodowego od osób fizycznych transakcji realizowanych w ramach umów o partnerstwie publiczno-prywatnym.

Celem tych objaśnień jest:

- prawidłowa identyfikacja dla celów podatku od towarów i usług (VAT) usług świadczonych przez partnera prywatnego w przyjętym wariancie partnerstwa publiczno-prywatnego, właściwe określenie momentu powstania obowiązku podatkowego z tytułu świadczonych usług, określenie podstawy opodatkowania dla realizowanych usług oraz wskazanie prawidłowego dokumentowania dla celów VAT usług świadczonych przez partnera prywatnego,
- określenie na gruncie ustawy CIT i ustawy PIT zasad ustalania przychodów i kosztów z tytułu świadczonych usług przez partnera prywatnego, w ramach partnerstwa publicznoprywatnego.

Ogólne wyjaśnienia przepisów prawa podatkowego (objaśnienia podatkowe) dotyczące stosowania tych przepisów wydawane są na podstawie art. 14a § 1 pkt 2 ustawy - Ordynacja podatkowa. Zgodnie z art. 14n § 4 ww. ustawy zastosowanie się przez podatnika w danym okresie rozliczeniowym do objaśnień podatkowych powoduje objęcie go ochroną przewidzianą w art. 14k–14m tej ustawy.

ODPOWIEDZI

Certyfikat rezydencji podatkowej a CIT

Do czego potrzebny jest certyfikat rezydencji na gruncie przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych?

Certyfikat rezydencji podatkowej jest zaświadczeniem o miejscu siedziby dla celów podatkowych wydawanym przez właściwy organ administracji podatkowej państwa miejsca siedziby podatnika.

Zastosowanie certyfikatu rezydencji

Przedłożenie certyfikatu rezydencji jest jednym z warunków umożliwiających polskim podmiotom (płatnikom) niepobieranie podatku od wypłat na rzecz podmiotów nie posiadających siedziby lub zarządu na terenie RP lub jego pobieranie według stawki preferencyjnej, na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Dotyczy to wypłat z następujących tytułów:

- dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę lub zarząd na terytorium RP,
- odsetek, z praw autorskich lub praw pokrewnych, z praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również ze sprzedaży tych praw, z należności za udostępnienie tajemnicy receptury lub procesu produkcyjnego, za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, w tym także środka transportu, urządzenia handlowego lub naukowego, za informacje związane ze zdobytym doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how),
- opłat za świadczone usługi w zakresie działalności widowiskowej, rozrywkowej lub sportowej, wykonywanej przez osoby prawne mające siedzibę za granicą, organizowanej za pośrednictwem osób fizycznych lub osób prawnych prowadzących działalność w zakresie imprez artystycznych, rozrywkowych lub sportowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- świadczeń doradczych, księgowych, badania rynku, usług prawnych, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu, gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze,
- należnych opłat za wywóz ładunków i pasażerów przyjętych do przewozu w portach polskich przez zagraniczne przedsiębiorstwa morskiej żeglugi handlowej, z wyjątkiem ładunków i pasażerów tranzytowych,
- opłat uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczne przedsiębiorstwa żeglugi powietrznej.

Ważność certyfikatu rezydencji

Certyfikat winien być opatrzony datą wydania oraz wskazywać datę, na jaką występuje potwierdzenie rezydencji podatkowej.

Jeżeli miejsce siedziby podatnika dla celów podatkowych zostało udokumentowane certyfikatem rezydencji niezawierającym okresu jego ważności, płatnik przy poborze podatku uwzględnia ten certyfikat przez okres kolejnych 12 miesięcy od dnia jego wydania, za wyjątkiem sytuacji, gdy w okresie 12 miesięcy od dnia wydania certyfikatu, miejsce siedziby podatnika dla celów podatkowych uległo zmianie i podatnik:

- powiadomił o tym fakcie płatnika, jak i
- nie powiadomił o tym fakcie płatnika, ale fakt ten wynika z dokumentów posiadanych przez płatnika, w szczególności faktury lub umowy.

> **Przedłożenie certyfikatu rezydencji jest jednym z warunków umożliwiających polskim podmiotom (płatnikom) niepobieranie podatku od wypłat na rzecz podmiotów nie posiadających siedziby lub zarządu na terenie RP lub jego pobieranie według stawki preferencyjnej, na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub ustawy.**

Udokumentowanie rezydencji podatkowej może nastąpić zarówno przed, jak i po dokonaniu płatności. Jednakże w razie uzyskania certyfikatu po dokonaniu płatności, taki certyfikat powinien potwierdzać rezydencję podatkową za okres, w którym została dokonana płatność. Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych nie wymaga od płatnika posiadania certyfikatu rezydencji potwierdzającego siedzibę podatnika w momencie dokonywania wypłaty należności z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 updop. Płatnik może – mając jednak na względzie ryzyko odpowiedzialności na podstawie art. 30 § 1 Ordynacji podatkowej – zastosować zwolnienie od podatku bądź stawkę podatku wynikającą z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, w oparciu o informacje uzyskane od podatnika bądź na podstawie uzyskanego wcześniej certyfikatu rezydencji i potwierdzenia przez podatnika, że dane w nim zawarte nie uległy zmianie. Nie zwalnia to jednak płatnika z obowiązku późniejszego uzyskania certyfikatu rezydencji dotyczącego okresu, w którym dokonana została ta wypłata.

Odpowiedzialność płatnika

Płatnik musi umieć udowodnić (przedstawiając certyfikat rezydencji), że miał prawo zastosować regulacje wynikające z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub z ustawy podatkowej, które pozwalały mu na niepobranie podatku lub jego pobranie wg stawki preferencyjnej. W przeciwnym razie będzie odpowiadał za niewywiązanie się z obowiązków jakie na płatnika nakłada ustawa – Ordynacja podatkowa.

Płatnik nie ponosi odpowiedzialności za niepobrany podatek lub pobrany w wysokości niższej od należnej, w sytuacji gdy podatnik przed upływem 12 miesięcy zmienił siedzibę i nie powiadomił o tym fakcie płatnika, a jednocześnie z żadnych dokumentów znajdujących się w posiadaniu płatnika (w szczególności faktur i umów) nie wynika, że podatnik zmienił siedzibę. W tej sytuacji odpowiedzialność za nieprawidłowo potrącony podatek lub za niepobranie podatku ponosi podatnik – wyjaśnił resort finansów.

ORZECZENIA

NSA rozstrzygnął spór o 0% stawkę VAT przy usługach związanych z ochroną brzegów morskich

11 grudnia 2017 r. NSA w składzie siedmiu sędziów podjął uchwałę istotną dla przedsiębiorców z branży hydrotechnicznej (sygn. akt I FPS 2/17).

NSA wydając uchwałę w konkretnej sprawie sądowo-administracyjnej stwierdził, że w stanie prawnym obowiązującym w 2011 r. i 2012 r. usługi polegające na odbudowie i rozbudowie umocnień brzegu Morza Bałtyckiego, służące zachowaniu w stanie niepogorszonym już istniejących brzegów morskich i ich zabezpieczeniu przed dalszym zniszczeniem były usługami związanymi z ochroną środowiska morskiego. Tym samym miała do nich zastosowanie 0% stawka podatku VAT na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 11 ustawy o VAT.

W ustnych motywach rozstrzygnięcia NSA podkreślił, iż nie aprobuje poglądu, zgodnie z którym brzeg morski pozostaje poza pojęciem ochrony środowiska morskiego. Zdaniem sądu nie powinna budzić wątpliwości okoliczność wzajemnego oddziaływania środowiska morskiego oraz lądowego.

Ponadto NSA wskazał, że nie można postawić znaku równości pomiędzy sformułowaniami, jakich użyto w art. 83 ust. 1 ustawy o VAT, tj. „usługi związane z", „usługi służące bezpośrednio" lub „usługi związane bezpośrednio z". Skoro ustawodawca używa różnych pojęć, to nie można przypisywać im takiego samego znaczenia. W konsekwencji NSA uznał, że usługi związane z ochroną brzegu morskiego mogą korzystać z preferencyjnej stawki podatku VAT, nawet jeżeli realizują dodatkowo inne cele.

PROJEKTY

Zaniechanie poboru podatków dochodowych od umorzonych odsetek od kredytów z tzw. starego portfela

Ministerstwo Finansów pracuje nad rozwiązaniem, dzięki któremu kredytobiorcy (spółdzielnie, osoby fizyczne) nie będą płacić

podatku dochodowego od umorzonych im odsetek od kredytów z tzw. „starego portfela". Chodzi o rozporządzenie w sprawie zaniechania poboru podatków dochodowych od osób fizycznych oraz od osób prawnych od przychodu, który odpowiada kwocie umorzonych zobowiązań odsetkowych.

Ustawa z 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji wypłaconych przez bank premii gwarancyjnych miała za zadanie udzielenie wsparcia kredytobiorcom w spłacie kredytów mieszkaniowych tzw. „starego portfela", zaciągniętych do 31 maja 1992 r. Wprowadziła ona rozwiązanie polegające na czasowym zwolnieniu kredytobiorców z obowiązku spłaty odsetek od kredytu, po to aby środki wnoszone przez kredytobiorców na obsługę zadłużenia kredytowego skierować w całości na spłatę kapitału kredytowego.

Warunkiem przejściowego wykupu przez budżet państwa należności banków z tytułu niespłaconych przez kredytobiorców odsetek od kredytów jest comiesięczna obsługa zadłużenia kredytowego (spłata kapitału na warunkach określonych w ustawie). Jednocześnie zgodnie z ww. ustawą, na wniosek kredytobiorcy (spółdzielnia mieszkaniowa albo osoba fizyczna), który od 1 stycznia 1998 r. lub od każdego kwartału następującego po I kwartale 1998 r. – lecz nie później niż od 1 stycznia 2006 r. – przez 20 lat systematycznie i terminowo spłacał kredyt, bank umarza (w ciężar budżetu państwa) pozostałe zadłużenie z tytułu skapitalizowanych odsetek oraz z tytułu przejściowego wykupu odsetek od kredytu (zgodnie z art. 10a ustawy).

Pierwsze wnioski o umorzenie skapitalizowanych odsetek oraz odsetek przejściowo wykupionych przez budżet państwa mogą się zatem pojawić z początkiem 2018 r.

Przepisy ułatwiają spłatę kredytów

Przyjęte w ustawie z 1995 r. rozwiązania podjęto, aby zrekompensować skutki transformacji gospodarczej i ustrojowej, w tym urynkowienia oprocentowania kredytów mieszkaniowych (które nastąpiło od 1 stycznia 1990 r.) oraz stworzenia systemu zachęt dla kredytobiorców do prawidłowego regulowania zobowiązań kredytowych lub wcześniejszej spłaty zadłużenia. Znaczny wzrost oprocentowania kredytów po urynkowieniu oprocentowania doprowadził do sytuacji, w której kredytobiorcy nie byli w stanie obsługiwać zaciągniętych kredytów.

Prace nad rozporządzeniem są prowadzone na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa.

ZMIANY PRAWNE

Ważniejsze zmiany w PIT od 1 stycznia 2018 r.

W związku ze zmianami do ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 2032 z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą PIT", jakie weszły w życie z dniem 1 stycznia 2018 r., poniżej sygnalizowane są, w ujęciu tematycznym, ważniejsze z nich.

Głównym źródłem zmian jest ustawa z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. poz. 2175). Wprowadziła ona m.in. następujące rozwiązania.

1) Zmiana terminu zawiadomienia o rezygnacji z opodatkowania dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej według jednolitej 19% stawki podatku - z 30 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy na 20 stycznia roku podatkowego. (art. 9a ust. 8 ustawy PIT).

2) Zakwalifikowanie przychodów uzyskanych z realizacji praw z pochodnych instrumentów finansowych lub innych praw pochodnych, które zostały otrzymane jako nieodpłatne świadczenie lub świadczenie w naturze, (z wyjątkiem realizacji tych praw w ramach programów motywacyjnych) do tego źródła, w ramach którego powstał przychód z tytułu otrzymania pochodnych instrumentów finansowych lub praw pochodnych, jako nieodpłatne świadczenie lub świadczenie w naturze.

Dotychczas przychody te kwalifikowano do źródła kapitały pieniężne. (art. 10 ust. 4 i art. 22 1dc ustawy PIT).

3) Zaliczenie do przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej przychodów z odpłatnego zbycia wierzytelności dotyczącej prowadzonej działalności gospodarczej w wysokości jej wartości wyrażonej w cenie zawartej w umowie (art. 14 ust. 2 pkt 7ca ustawy PIT).

Uregulowano również przypadki, gdy zbywana wierzytelność wcześniej została w całości lub części zaliczona do kosztów uzyskania przychodów.

4) Zaliczenie do kosztów uzyskania przychodów, w przypadku zbycia udziałów (akcji), nabytych w wyniku realizacji praw majątkowych albo pochodnych instrumentów finansowych lub praw majątkowych, wartości przychodu, jaki był określony i podlegał opodatkowaniu przy nabyciu zbywanych akcji (art. 22 ust. 1db ustawy PIT).

5) Podwyższenie z 3.500 zł do 10.000 zł limitu jednorazowej amortyzacji środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, który umożliwia jednorazowe zaliczenie wydatków na nabycie tych środków lub wartości do kosztów uzyskania przychodów (art. 22d ust. 1, art. 22e ust. 1 i 2, 22f ust. 3, art. 22g ust. 17 oraz art. 22k ust. 9 ustawy PIT).

6) Ograniczenie możliwości zaliczania do kosztów uzyskania przychodów strat z tytułu odpłatnego zbycia wierzytelności uprzednio zaliczonej do przychodów należnych do kwoty uprzednio wykazanego przychodu (art. 23 ust. 1 pkt 34 ustawy PIT).

W ten sam sposób ograniczono zaliczanie do kosztów uzyskania przychodów wierzytelności umorzonych (art. 23 ust. 1 pkt 41 ustawy PIT).

7) Doprecyzowanie, że pod pojęciem nabycia, o którym mowa w art. 22b ust. 1 ustawy PIT rozumie się wyłącznie nabycie wtórne (od innego podmiotu), a nie nabycie pierwotne.

8) Wyłączenie z kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych nabytych nieodpłatnie, jeżeli nabycie to korzysta ze zwolnienia od podatku od spadków i darowizn (art. 23 ust. 1 pkt 45a ustawy PIT).

9) Ograniczenie wysokości zaliczanych do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od niektórych wartości niematerialnych i prawnych oraz wydatków z tytułu korzystania z opłat i należności licencyjnych (art. 23 ust. 1 pkt 45c i pkt 64 ustawy PIT).

Dotyczy to sytuacji gdy uprzednio te wartości niematerialne i prawne lub prawa były własnością podatnika, a następnie zostały przez niego zbyte. W takim przypadku kosztem nie będą odpisy amortyzacyjne oraz opłaty i należności licencyjne w części przekraczającej przychód uzyskany przez podatnika z ich zbycia.

10) Rozszerzenie katalogu przychodów (dochodów) z udziału w zyskach osób prawnych o:

- przychody ze zmniejszenia wartości udziałów (akcji) (art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy PIT),
- przychody z pożyczki partycypacyjnej, tj. takiej od której odsetki są uzależnione od osiągniętego zysku przez osobę prawną lub spółkę (art. 24 ust. 5 pkt 10 ustawy PIT),
- przychody z tytułu zapłaty w gotówce, w przypadku wymiany udziałów (art. 24 ust. 5 pkt 11 ustawy PIT).

Zmianie uległ również sposób ustalania dochodu z podziału spółek, jeżeli majątek przejmowany na skutek podziału lub majątek pozostający w spółce nie stanowi zorganizowanej części przedsiębiorstwa. Dochód stanowić będzie nadwyżka emisyjnej wartości udziałów (akcji) przydzielonych w spółce przejmujące lub nowo zawiązanej nad kosztami nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w spółce dzielonej (art. 5a pkt 29a, art. 24 ust. 5 pkt 7 i ust. 8e ustawy PIT).

11) Zmiana sposobu ustalania kosztu uzyskania przychodu przy obliczaniu dochodu z odpłatnego zbycia udziałów (akcji) objętych w związku z podziałem spółek (z wyjątkiem podziału wskazanego w art. 24 ust. 5 pkt 7 ustawy PIT).

Kosztem uzyskania przychodów będzie wysokość wydatków na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) spółki dzielonej w takiej proporcji, w jakiej pozostaje u tego wspólnika wartość wydzielonej części majątku spółki dzielonej do wartości majątku spółki dzielonej bezpośrednio przed podziałem. Pozostała część kwoty tych wydatków stanowi koszt uzyskania przychodów z odpłatnego zbycia udziałów (akcji) spółek podzielonych przez wydzielenie. (art. 24 ust. 8 pkt 3 i ust. 8e ustawy PIT).

Wprowadzono tzw. „minimalny podatek dochodowy" w odniesieniu do podatników posiadających nieruchomości komercyjne handlowo-usługowe oraz budynki sklasyfikowane jako biurowe, których wartość początkowa przekracza 10 mln zł.

12) Doprecyzowanie zasady określania dochodu uzyskanego w wyniku realizacji programów motywacyjnych (art. 24 ust. 11-12a ustawy PIT).

W przypadku otrzymania akcji spółek akcyjnych w ramach realizacji programów motywacyjnych przychód powstanie w momencie odpłatnego zbycia tych akcji. Jednocześnie doprecyzowano pojęcie programu motywacyjnego oraz pojęcie spółki dominującej.

13) Wyłączenie stosowania przepisów art. 24 ust. 8a ustawy PIT (wymiana udziałów) i art. 21 ust. 1 pkt 109 ustawy PIT (zwolnienie przychodu w związku z aportem przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części), w przypadku gdy wymiana udziałów lub wniesienie wkładu nie wynika z uzasadnionych przyczyn ekonomicznych (art. 24 ust. 19 i 20 ustawy PIT).

14) Likwidacja obowiązku zawiadamiania naczelnika urzędu skarbowego o zaprowadzeniu podatkowej księgi przychodów i rozchodów w roku podatkowym, jeżeli przedsiębiorca rozpoczyna prowadzenie działalności gospodarczej lub w poprzednim roku prowadził księgi rachunkowe lub opodatkowany był w formach zryczałtowanych.

Zlikwidowano również obowiązek zawiadamiania naczelnika urzędu skarbowego o powierzeniu prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów biuru rachunkowemu, jeżeli przedsiębiorca zawarł umowę z biurem rachunkowym na prowadzenie tej księgi (art. 24a ust. 3a-3c ustawy PIT).

15) Wyłączenie Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków z zakresu stosowania przepisów dotyczących podmiotów powiązanych (art. 25 ust. 4 ustawy PIT).

16) Modyfikacja przepisów dotyczących unikania opodatkowania poprzez tworzenie kontrolowanych spółek zagranicznych (*Controlled Foreign Company* – CFC) w państwach, które stosują preferencyjne reżimy opodatkowania, w tym w tzw. rajach podatkowych (art. 30f ustawy PIT).

17) Wprowadzenie tzw. „minimalnego podatku dochodowego" w odniesieniu do podatników posiadających nieruchomości komercyjne handlowo-usługowe oraz budynki sklasyfikowane jako biurowe (art. 30g oraz art. 23 ust. 1 pkt 65 ustawy PIT).

Regulacja dotyczy wyłącznie składników majątkowych o znacznej wartości, tj. takich, których wartość początkowa przekracza 10 mln zł. Podatek będzie odliczany od należnego PIT.

18) Zniesienie obowiązku wpłacania zaliczek na podatek dochodowy, jeżeli kwota zaliczki podlegająca wpłacie nie przekracza 1.000 zł (art. 44 ust. 15 i 16 ustawy PIT).

19) Zmiana załącznika nr 1 do ustawy PIT pn. „Wykaz rocznych stawek amortyzacyjnych". Zmiana podyktowana jest potrzebą dostosowania treści załącznika do aktualnego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz.U. poz. 1864).

20) W zakresie zwolnień przedmiotowych – art. 21 ustawy PIT:

- podwyższenie kwoty limitu zwolnień w zakresie:
  - zapomóg z funduszu zakładowej organizacji związkowej z 638 zł do 1000 zł (art. 21 ust. 1pkt 9a),
  - diety i zwrotu kosztów dla osób wykonujących czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich z 2280 zł do 3000 zł (art. 21 ust. 1 pkt 17),
  - zapomóg związanych ze zdarzeniem losowych nie finansowanych przez Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS) z 2280 zł do 6000 zł (art. 21 ust. 1 pkt 26 lit.b),
  - przychodów z zamiany rzeczy lub praw z 2280 zł do 6000 zł (art. 21 ust. 1 pkt 32b),
  - świadczeń od zakładu pracy na rzecz emerytów i dla członków rodzin zmarłych pracowników oraz zmarłych emerytów lub rencistów z 2280 zł do 3000 zł (art. 21 ust. 1 pkt 38 i 92),
  - świadczeń z ZFŚS z 380 zł do 1000 zł (art. 21 ust. 1 pkt 67),
  - świadczeń na opiekę w żłobkach i przedszkolach nie finansowanych przez ZFŚS z 200 zł/400 zł do 1000 zł na każde dziecko (art. 21 ust. 1 pkt 67b),
  - dopłat do wypoczynku osób do 18 roku życia nie finansowanych przez ZFŚS z 760 zł do 2000 zł miesięcznie (art. 21 ust. 1 pkt 78 lit.b);
- likwidacja limitów zwolnień w zakresie:
  - zapomóg związanych ze zdarzeniem losowych finansowanych z ZFŚS (art. 21 ust. 1 pkt 26 lit.a),
  - świadczeń od uczelni z tytułu praktyk zawodowych (art. 21 ust. 1 pkt 89);
- wprowadzenie zwolnień dla:
  - wynagrodzeń za udzielanie pomocy służbom państwowym wypłacanych z funduszu operacyjnego (art. 21 ust. 1 pkt 83b), przy jednoczesnym uchyleniu pkt 5 w art. 30 w ust. 1,
  - świadczeń uzyskanych z tytułu uczestnictwa w szkoleniach z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej (art. 21 ust. 1 pkt 90b - wcześniej zaniechanie poboru podatku),
  - przychodów z tytułu umorzenia należności czynszowych (art. 21 ust. 1 pkt 97b) wcześniej zaniechanie poboru podatku).

21) Ujednolicenie przepisów normujących zwolnienia w zakresie wygranych w grach hazardowych, w związku z czym:

- uchylono zwolnienie zawarte w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy PIT,
- nadano nowe brzmienie pkt 6a w art. 21 ust. 1 ustawy PIT. Na jego podstawie wolne od podatku dochodowego są wygrane w grach hazardowych, jeżeli jednorazowa wartość tych wygranych nie przekracza 2280 zł, urządzanych i prowadzonych przez uprawniony podmiot na podstawie przepisów o grach hazardowych obowiązujących w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego; wygrane, które przekroczą tą kwotę będą w całości podlegały opodatkowaniu 10% zryczałtowanym podatkiem dochodowym (art. 30 ust. 1 pkt 2 ustawy PIT),
- objęto zwolnieniem wygrane w turnieju gry w pokera prowadzonym przez uprawniony podmiot na podstawie przepisów o grach hazardowych obowiązujących w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (art. 21 ust. 1 pkt 6b ustawy PIT).

22) W zakresie ulgi rehabilitacyjnej:

- rozszerzenie kręgu osób, które będą mogły odliczyć wydatki na utrzymanie psa asystującego (obecnie osoby niewidome lub niedowidzące zaliczone do I lub II grupy inwalidztwa oraz osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczone do I grupy inwalidztwa) – kwota odliczenia do wysokości 2280 zł (art. 26 ust. 7a pkt 8 ustawy PIT),
- poszerzenie zakresu stosowania odliczenia z tytułu wydatków związanych z koniecznym przewozem samochodem osobowym na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne (obecnie osoby niepełnosprawne zaliczone do I lub II grupy inwalidztwa lub podatnik mający na utrzymaniu osobę niepełnosprawną zaliczoną do I lub II grupy inwalidztwa albo dzieci niepełnosprawne, które nie ukończyły 16 roku życia, posiadające samochód osobowy (stanowiący ich własność/współwłasność) – kwota odliczenia wydatków na przejazdem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne, do wysokości 2.280 zł (art. 26 ust. 7a pkt 14 ustawy PIT),
- podwyższenie do 10.080 zł dochód osoby niepełnosprawnej będącej na utrzymaniu podatnika, uprawniającego tego podatnika do odliczenia od swojego dochodu wydatków ponoszonych na cele rehabilitacyjne tej osoby niepełnosprawnej (art. 26 ust. 7e ustawy PIT)

Uwaga! Zmiany te mają zastosowanie do dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2017 r.

23) Podwyższenie tzw. kwoty wolnej od podatku z 1.188 zł (dla podstawy obliczenia podatku nie wyższej niż 6.600 zł) do wysokości 1.440 zł (dla podstawy obliczenia podatku nie wyższej niż 8.000 zł), z jednoczesnym utrzymaniem degresywnej kwoty zmniejszającej podatek dla:

- podstawy obliczenia podatku wyższej od 8.000 zł lecz nie przekraczającej 13.000 zł; dla tych osób kwota zmniejszająca podatek będzie malała wraz ze wzrostem podstawy obliczenia podatku i wynosić będzie od 1.440 zł do 556,02 zł,
- podstawy obliczenia podatku wyższej od 85.528 zł kwota zmniejszająca podatek będzie maleć z poziomu 556,02 zł aż do zera przy podstawie obliczenia podatku wynoszącej 127.000 zł.

Podatnicy, których podstawa obliczenia podatku przekroczy 13.000 zł oraz będzie niższa od górnej granicy pierwszego przedziału skali podatkowej (85.528 zł), będą stosować kwotę zmniejszającą podatek w wysokości 556,02 zł.

24) Podwyższenie o 100% rocznego limitu dotyczącego stosowania 50% kosztów uzyskania przychodów dla twórców, tj. do kwoty 85.528 zł z jednoczesnym ograniczeniem stosowania tych kosztów do określonego rodzaju działalności twórczej (art. 22 ust. 9a i 9b ustawy PIT).

Na uwagę zasługują także zmiany wprowadzone ustawą z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej (Dz.U. poz. 2201).

Dotyczą one ulgi, o której mowa w art. 26e i 26e ustawy PIT, w szczególności poszerzając jej zakres i wielkość możliwych odliczeń, a mianowicie:

1) zwiększono wysokość odliczenia na działalność badawczo-rozwojową (B+R) do 100% wszystkich kosztów kwalifikowanych dla wszystkich podatników (przed zmianą ulga wynosiła 50% kosztów osobowych dla wszystkich oraz 50% pozostałych kosztów dla MŚP, a 30% – dla dużych), a dla podatników mających status centrów badawczo-rozwojowych (CBR) do 150% kosztów kwalifikowanych,

2) rozszerzono katalog kosztów kwalifikowanych, m.in. o należności z tytułu umów cywilno-prawnych, wydatki na nabycie sprzętu specjalistycznego w prowadzonej działalności B+R,

3) doprecyzowano istniejące przepisy dotyczące kosztów kwalifikowanych, m.in. kosztów ekspertyz, opinii, usług świadczonych na podstawie umowy przez jednostkę naukową, odpisów amortyzacyjnych,

4) wprowadzono szczególne zasady rozliczania ulgi dla podmiotów, które posiadają status centrum badawczo-rozwojowego nadany na podstawie ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1710),

5) umożliwiono korzystanie z ulgi podatnikom działającym w specjalnych strefach ekonomicznych (SEE) w odniesieniu do kosztów kwalifikowanych, które nie stanowią kosztów prowadzenia działalności na terenie SSE.

Źródło: www.finanse.mf.gov.pl

AKTUALNOŚCI

STOP nielegalnym środkom ochrony roślin

Krajowa Administracja Skarbowa bierze udział w akcji edukacyjnej, ostrzegającej rolników przed konsekwencjami zakupu i stosowania nielegalnych pestycydów.

Środki ochrony roślin to leki dla roślin i jedno z podstawowych narzędzi pracy rolnika. Zanim jednak trafią na półkę sklepową, ponad dekadę pracują nad nimi naukowcy, aby były bezpieczne, ochroniły uprawy, zwalczyły szkodnika lub chorobę, zapewniając zdrowe plony.

Niestety w całej Europie powszechny stał się proceder obrotu nielegalnymi preparatami, które nie spełniają wymogów jakościowych i bezpieczeństwa. Dlatego Krajowa Administracja Skarbowa, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin podjęły wspólną akcję edukacyjną, aby ostrzec rolników przed konsekwencjami zakupu i stosowania nielegalnych pestycydów.

Więcej informacji na stronie Bezpieczna Uprawa. Platforma ta powstała w ramach kampanii „Podejmuj mądre decyzje", której celem jest zwiększenie bezpieczeństwa stosowania środków ochrony roślin. To kompendium wiedzy dla rolników na temat odpowiedzialnego i zgodnego z prawem zakupu środków ochrony roślin.

ORZECZENIA

Sposób prowadzenia kontroli u przedsiębiorcy można zaskarżyć do sądu administracyjnego

Wyłączenie kognicji sądów administracyjnych w odniesieniu do postanowień wydanych w ramach rozpatrzenia sprzeciwu przedsiębiorcy kontrolowanego w trybie przepisów rozdziału 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jest niezgodne z Konstytucją.

Trybunał Konstytucyjny orzekł 20 grudnia 2017 r. (sygn. SK 37/15), że art. 3 § 2 pkt 2 i pkt 4 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi rozumiany jako wyłączający możliwość wniesienia skargi do sądu administracyjnego na postanowienie o stwierdzeniu niedopuszczalności sprzeciwu wniesionego na podstawie art. 84c ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej jest niezgodny z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji RP.

W ustnych motywach swojego rozstrzygnięcia Trybunał wskazał, że postanowienia wydawane na podstawie art. 84c ustawy o swobodzie działalności gospodarczej są władczym działaniem organu administracji, adresowanym do przedsiębiorców i mogą ingerować w ich prawa. Z tego powodu rozstrzygnięcia w przedmiocie sprzeciwu powinny podlegać obiektywnej kontroli sądowej. „Postępowanie administracyjne" określone w art. 3 § 2 pkt 2 i pkt 4 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi nie obejmuje tylko postępowania jurysdykcyjnego, dlatego nie powinno być ograniczane tylko do postępowań opartych na Kodeksie postępowania administracyjnego.

Wskazane orzeczenie jest wyrokiem interpretacyjnym bowiem w jego sentencji Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją przepisu w określonym jego rozumieniu. Zadaniem takiego wyroku jest eliminacja tego spośród możliwych wariantów interpretacyjnych kontrolowanego przepisu, który jest niezgodny z Konstytucją.

> **Rozstrzygnięcia w przedmiocie sprzeciwu powinny podlegać obiektywnej kontroli sądowej.**

AKTUALNOŚCI

Zmiana PKWiU

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) (Dz.U. z 2017 r. poz. 2453) wprowadzono zmiany rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU).

Zakres zmian wprowadzonych do klasyfikacji dotyczy sekcji P Edukacja. Rozporządzenie wcheszło w życie z dniem 30 grudnia 2017 r.

ZMIANY PRAWNE

Zmiany w biokomponentach i biopaliwach ciekłych

Nowelizacja ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych m.in. dostosowuje polskie prawo do przepisów Unii Europejskiej dotyczących jakości benzyny i olejów napędowych oraz promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

Nowe rozwiązania przewidują m.in. optymalizację kosztów Narodowego Celu Wskaźnikowego (NCW), czyli minimalnego udziału biokomponentów i innych paliw odnawialnych w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, zużywanych w ciągu roku w transporcie. Będzie to możliwe dzięki zapewnieniu, że nie wzrosną obciążenia związane z realizacją NCW w latach 2018-2019 dla podmiotów, których to dotyczy. Z przeprowadzonych analiz wynika, że dzięki planowanemu wzrostowi zapotrzebowania na paliwa transportowe w kraju możliwe jest nawet obniżanie poziomu tego obowiązku.

Pracodawcy RP ostrzegają, że nowe przepisy o biokomponentach nie wyeliminują wyłudzeń podatku VAT, natomiast znacząco utrudnią prowadzenie działalności ich producentom.

ZMIANY PRAWNE

Rynek mocy

Głównym celem ustawy o rynku mocy jest zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej dla gospodarstw domowych oraz przemysłu.

Po wejściu w życie nowych przepisów **wytwórcy energii elektrycznej, którzy wygrają aukcje mocy, będą otrzymywali wynagrodzenie nie tylko za energię dostarczoną do odbiorców, ale też za gotowość dostarczenia mocy** (zdolności do wystarczającej produkcji energii) w okresach szczytowego zapotrzebowania.

Wprowadzenie mechanizmu rynku mocy ma zapobiec niedoborom mocy wytwórczych, stworzyć przedsiębiorstwom energetycznym zachęty ekonomiczne do budowy nowych bloków energetycznych oraz utrzymania i modernizacji istniejących elektrowni. Przyczyni się także do racjonalnego zużywania energii przez odbiorców końcowych.

AKTUALNOŚCI

Zapoznaj się ze styczniową ofertą prawie 200 naborów unijnych!

W 2018 roku możecie spodziewać się ponad 700 konkursów z Funduszy Europejskich. Już w styczniu otwiera się prawie 90 nowych naborów. Szansy na pozyskanie pieniędzy unijnych możesz też jednak szukać w 193 trwających konkursach.

Wśród nich znajdziesz 40 naborów z programów ogólnopolskich, 144 konkursy z programów regionalnych i 9 konkursów z programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Z oferty mogą skorzystać szczególnie przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, ale także uczelnie, jednostki naukowe, instytucje kultury, kościoły, czy podmioty lecznicze. Sprawdź aktualne nabory unijne!

ZMIANY PRAWNE

Ułatwienia dla spółdzielniach socjalnych

Zmiany w ustawie o spółdzielniach socjalnych mają na celu ułatwienie zakładania spółdzielni socjalnych, np. dzięki warunkowemu zmniejszeniu liczby założycieli z pięciu do trzech osób, o ile są nimi osoby fizyczne.

Wprowadzony zostanie nowy profil spółdzielni socjalnej – o charakterze usługowym. Zmiany dotyczą umożliwienia spółdzielniom socjalnym tworzenia konsorcjum spółdzielczego w formie umowy. Regulacja pozwoli spółdzielniom wspólnie organizować sieć produkcji, handlu i usług, promować działania spółdzielcze oraz wspólnie występować w zamówieniach publicznych.

PORADY

Rejestracja zabezpieczenia generalnego złożonego w innym państwie członkowskim UE

Organem właściwym do zarejestrowania odpowiedniej części kwoty referencyjnej zabezpieczenia generalnego złożonego w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, ale ważnym również na jej obszarze, jest dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu.

Posiadacz pozwolenia na złożenie zabezpieczenia generalnego, po złożeniu takiego zabezpieczenia (o ile pozwolenie nie dotyczy zwolnienia z obowiązku jego złożenia), powinien w celu dopełnienia pozostałych formalności niezbędnych do korzystania z zabezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, skontaktować się z Działem Obsługi Przedsiębiorców w Zakresie Cła, Pozwoleń i Czynności Audytowych Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu.

Adres:
Izba Administracji Skarbowej we Wrocławiu
ul. Powstańców Śląskich 24/26, 53-333 Wrocław
tel.: 71/365 24 00; e-mail: ias@ds.mofnet.gov.pl.

PORADY

Raportowanie niefinansowe – gdzie szukać informacji?

W Polsce, od 2018 r. ok. 300 polskich spółek zobowiązanych będzie wraz ze sprawozdaniem ze swojej działalności składać oświadczenie na temat informacji niefinansowych – ma to związek z wejściem w życie 26 stycznia 2017 r. nowelizacji ustawy o rachunkowości wdrażającej do polskiego prawa dyrektywę 2014/95/UE.

Zachęcamy do zapoznania się z informacjami na temat raportowania niefinansowego zamieszczonymi na stronie Ministerstwa Finansów. Tutaj znajdziesz odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

Pakiet informacji został zaktualizowany 8 grudnia 2017 r. również w oparciu o pytania zgłoszone podczas konferencji pt. Praktyka raportowania niefinansowego. Jak wypełnić nowe wymogi ustawy o rachunkowości., która odbyła się 3 października 2017 r. w Ministerstwie Rozwoju.

Zachęcamy także do lektury publikacji pt. Raportowanie niefinansowe – poradnik dla raportujących wydanej przez Ministerstwo Rozwoju we współpracy z partnerami.

> **Zachęcamy do zapoznania się z informacjami na temat raportowania niefinansowego zamieszczonymi na stronie Ministerstwa Finansów.**

PROJEKTY

Projekt ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych

Rząd zaproponował regulacje, których celem będzie stymulowanie rozwoju elektromobilności w Polsce oraz zastosowanie w transporcie paliw alternatywnych, czyli głównie gazu ziemnego: skroplonego (LNG) i sprężonego (CNG) oraz energii elektrycznej.

Projektowana ustawa tworzy podstawy prawne do rozbudowy infrastruktury do ładowania samochodów energią elektryczną lub ich tankowania CNG/LNG. Jest pierwszym dokumentem ujmującym całościowo, od strony regulacyjnej, zasady rozwoju i funkcjonowania infrastruktury paliw alternatywnych, w szczególności rozwoju sieci punktów ładowania pojazdów elektrycznych i funkcjonowania usługi ładowania. Celem projektu ustawy, przygotowanego przez Ministerstwo Energii, jest stymulowanie rozwoju elektromobilności oraz zastosowania paliw alternatywnych w transporcie. Umożliwi to zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego i niezależności energetycznej Polski oraz pozwoli na poprawę jakości powietrza w miastach. Ponadto, wzrost zastosowania paliw alternatywnych w transporcie będzie niósł za sobą rozwój nowoczesnych technologii na rynku polskim.

Projekt ustawy określa m.in. zasady budowy sieci bazowej infrastruktury dla dystrybucji paliw alternatywnych w celu stworzenia sprzyjających warunków do jej powstawania. Rozbudowa sieci bazowej pozwoli na swobodne przemieszczanie się na terenie kraju samochodów o napędzie opartym na paliwach alternatywnych. Zgodnie z przyjętymi przez Radę Ministrów w marcu 2017 r. Krajowymi ramami polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych sieć bazową stworzy 6 400 punktów ładowania energią elektryczną i 70 stacji gazu ziemnego CNG, zlokalizowanych w miastach oraz wzdłuż kluczowych tras szybkiego ruchu. Wskazano również zasady funkcjonowania tej infrastruktury oraz podmioty odpowiedzialne za budowę i zarządzanie stacjami ładowania i stacjami gazu ziemnego. Powinno to umożliwić powstawanie sieci bazowej infrastruktury tych paliw, a tym samym przyczynić się do realizacji celów ustawy i Krajowych ram.

Projektowana regulacja zakłada również możliwość powstawania w miastach stref czystego transportu, po których będą mogły poruszać się pojazdy napędzane paliwami alternatywnymi – energią elektryczną, gazem ziemnym lub wodorem. Powyższe rozwiązanie ma na celu przede wszystkim poprawę jakości powietrza w dużych miastach, tj. w miejscach gdzie zazwyczaj mamy do czynienia z najwyższym stężeniem zanieczyszczeń.

Jednocześnie projekt ustawy przewiduje szereg korzyści dla użytkowników pojazdów elektrycznych. Są to m.in. zwolnienie z akcyzy przy zakupie samochodu elektrycznego – co pozwoli obniżyć cenę pojazdu, korzystniejsza stawka amortyzacji, możliwość poruszania się po buspasach, darmowy postój w strefach płatnego parkowania.

Projekt ustawy wprowadza nowe pojęcia, jednym z nich jest „ładowanie" – rozumiane jako pobór energii elektrycznej przez pojazd elektryczny, pojazd hybrydowy, autobus zeroemisyjny, pojazd silnikowy niebędący pojazdem elektrycznym, motorower, rower lub wózek rowerowy, w rozumieniu ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym – realizowany na potrzeby napędu tego pojazdu.

Ładowanie pojazdów elektrycznych to nowy rodzaj działalności gospodarczej – usługa ładowania nie stanowi sprzedaży energii elektrycznej w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne, i dlatego nie będzie wymagała koncesji. Usługa ładowania zapewni jednak odpłatne ładowanie pojazdów w ogólnodostępnej stacji ładowania.

Projektowana ustawa stanowi drugi etap wdrażania przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE z dnia 22 października 2014 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych do polskiego porządku prawnego. Poprzedziły ją ww. Krajowe ramy…, które są dokumentem strategicznym formułującym cele i instrumenty wsparcia dla rozwoju rynku i infrastruktury w odniesieniu do energii elektrycznej i gazu ziemnego CNG i LNG stosowanych w transporcie drogowym oraz transporcie wodnym.

Przyjęcie ustawy stanowi kluczowy element rozwoju rynku paliw alternatywnych w Polsce.

AKTUALNOŚCI

KAS uruchomiła system rozpoznawania numerów rejestracyjnych ANPRS PL

Połączenie w jedną sieć polskiego, estońskiego, łotewskiego i litewskiego systemu rozpoznawania numerów rejestracyjnych to cel uruchomionego 28 grudnia systemu ANPRS PL. Nad wdrożeniem projektu pracowali funkcjonariusze i pracownicy Ministerstwa Finansów i Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie.

Podstawowe założenie systemu ANPRS (Automatyczny System Rozpoznawania Numerów Rejestracyjnych) to dostarczenie informacji niezbędnych do zwalczania przemytu towarów oraz zapobieganie oszustwom podatkowym i uchylaniu się od opodatkowania.
Jego działanie opiera się o urządzenia rejestrujące numery tablic pojazdów samochodowych, które rozmieszczone są na granicach zewnętrznych a docelowo na głównych szlakach komunikacyjnych, na granicach wewnętrznych, a także w samochodach operacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej.

System ANPRS funkcjonuje w administracjach celnych Litwy, Łotwy i Estonii. Włączenie polskiego systemu ANPRS w jedną sieć, umożliwiającą czterem państwom wymianę informacji nastąpiło na bazie porozumienia, zawartego w Brukseli 11 października 2017r.

> **Podstawowe założenie systemu ANPRS to dostarczenie informacji niezbędnych do zwalczania przemytu towarów oraz zapobieganie oszustwom podatkowym i uchylaniu się od opodatkowania.**

Zgodnie z zawartym porozumieniem, 28 grudnia br. Polska po raz pierwszy wymieni się informacjami z krajami bałtyckimi w ramach ANPRS.

"Nowo uruchomiony system pozwoli na lepsze monitorowanie przepływu towarów. Jest istotnym narzędziem wspomagającym zwalczanie przestępczości ekonomicznej, w tym przemytu towarów objętych należnościami publicznoprawnymi, narkotyków oraz innych towarów podlegającym zakazom i ograniczeniom m.in. poprzez wykrywanie międzynarodowych szlaków przemytniczych. To także główny element szerszego projektu monitorowania drogowego przewozu towarów" – powiedział Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie kom. Grzegorz Skowronek.

AKTUALNOŚCI

Szansa na polskie leki

Dodatkowe pół miliarda złotych zostanie zainwestowane w stworzenie Instytutu Biotechnologii Medycznej, dzięki któremu Polska ma szansę stać się wiodącym rynkiem farmakologiczno-medycznym na świecie.

W opinii premiera, powstanie Instytutu Biotechnologii Medycznej to milowy krok na drodze do budowy nowoczesnego polskiego przemysłu medycznego i poprawy działania polskiej służby zdrowia. Szef rządu stwierdził, że instytut badawczy ma szansę stać się bardzo nowoczesną organizacją, dzięki której poziom polskiej medycyny i biotechnologii wejdzie na zupełnie nowe i nieznane do tej pory obszary.

ZMIANY PRAWNE

Inspekcja Transportu Drogowego zajmie się poborem opłat

Nowelizacja ustawy o drogach publicznych zakłada przeniesienie zadań związanych z poborem opłaty elektronicznej za przejazd samochodami po drogach krajowych od Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) do Głównego Inspektora Transportu Drogowego (GITD).

Do GITD przeniesie także wszystkie kompetencje związane z systemem poboru opłaty elektronicznej oraz opłaty za przejazd autostradą na odcinkach zarządzanych przez GDDKiA. To projekt rządowy przyjęty z inicjatywy ministra infrastruktury i budownictwa.

ZMIANY PRAWNE

Gospodarka odpadami

Nowelizacja ustawy o odpadach dostosowuje polskie prawo do unijnych przepisów, m.in. dyrektywy ws. odpadów, która daje państwom członkowskim możliwość uwzględnienia wpływu lokalnych warunków klimatycznych na efektywność produkcji energii elektrycznej.

Wprowadza też zmiany, które mają przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom w gospodarce odpadami i wspierać walkę z „szarą strefą". Zgodnie z nowelizacją, w bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), oprócz rejestru posiadaczy odpadów i gromadzenia danych o odpadach, będzie też moduł ewidencji odpadów. Umożliwi to ściślejszą kontrolę przekazywania odpadów, w szczególności komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości.

ZMIANY PRAWNE

Zmiany dot. dystrybucji ubezpieczeń

Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń dotyczy ustanowienia nowych regulacji wynikających z konieczności implementowania do krajowego porządku prawnego przepisów dyrektywy PE i Rady (UE) 2016/97 z 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń.

Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń ma zastąpić dotychczas obowiązującą ustawę z 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym. Rozwiązania zawarte w ustawie mają na celu poprawę obowiązujących regulacji z zakresu pośrednictwa ubezpieczeniowego oraz rozszerzenie zakresu przepisów na wszystkie kanały dystrybucji.

WZORY PISM

Format i tryb przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych

Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie określenia formatu i trybu przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2460), określony został format i tryb przekazywania informacji o amerykańskich rachunkach raportowanych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 30 grudnia 2017 r.

PROJEKTY

E-wniosek o płatności bezpośrednie

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw, przedłożony przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

Zaproponowano np. zasadę składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich i płatności obszarowych z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) w formie elektronicznej. Chodzi o to, aby docelowo wszystkie wnioski o przyznanie tych płatności były składane elektronicznie.

PORADY

Dyrektywa RoHS II – informacje dla przedsiębiorców

Producenci sprzętu elektrycznego i elektronicznego muszą ograniczać przy produkcji niektóre substancje niebezpieczne, takie jak ołów, rtęć czy kadm. Dotyczy to wszystkich produktów codziennego użytku, które są zasilane energią elektryczną – od telewizorów i lamp po samochodziki i ciśnieniomierze.

Inspekcja Handlowa przeprowadza kontrole. Jeśli wyroby nie spełniają wymagań, UOKiK prowadzi postępowania i może nakazać wycofanie z obrotu.

Jak poinformował UOKiK, dyrektywa RoHS II zobowiązuje producentów, importerów i dystrybutorów sprzętu elektrycznego i elektronicznego do dbania o środowisko naturalne. W urządzeniach zasilanych energią elektryczną, bez względu na to, czy są podłączone kablem do sieci czy bateriami, mogą znajdować się ograniczone ilości niebezpiecznych substancji, takich jak ołów, kadm, rtęć, sześciowartościowy chrom, polibronowane bifenyle (PBB) i polibronowane etery difenylowe (PBDE). Przepisy przewidują wyjątki m.in. dla sprzętu wysyłanego w kosmos czy wielkich maszyn przemysłowych. Szczegóły znajdziesz w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów, które wdraża dyrektywę RoHS II do krajowego systemu prawnego.

ZMIANY PRAWNE

Zniesienie górnego limitu składek czeka na podpis Prezydenta

Zmiany w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych wprowadzają zniesienie górnego limitu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, powyżej którego obecnie nie płaci się składek (tzw. 30-krotność). Nowe przepisy mają wejść w życie 1 stycznia 2019 r.

Składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe będzie odprowadzana od całości przychodu, a więc analogicznie jak w przypadku ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego. Zniesienie limitu wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe będzie bezpośrednio wpływać na wysokość otrzymywanej w przyszłości emerytury. Jest to szczególnie ważne w przypadku osób, które otrzymują w czasie swojej kariery zawodowej zróżnicowane pod względem wysokości zarobki.

ZMIANY PRAWNE

Rodzina 500 plus w UE – zmiana od 1 stycznia 2018 r.

W związku z ustawą z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin (Dz.U. z 2017 poz. 1428), wprowadzono zmiany w zakresie organizacji rozpatrywania spraw dotyczących świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego (500+).

Zmiany polegają na przekazaniu zadania w zakresu realizacji świadczeń w sprawach, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z poziomu marszałka województwa na poziom wojewody, co ma zapewnić lepszą organizację rozpatrywania wniosków i wpłynąć na ich terminowe rozpatrywanie.

W związku z powyższym Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej przekazują wszystkie sprawy związane w tym zakresie urzędowi wojewódzkiemu, w wyniku czego kontakt w tym zakresie z Regionalnymi Ośrodkami Polityki Społecznej może być utrudniony. Tym samym, w sprawach indywidualnych po 1 stycznia 2018 r. osoby powinny kontaktować się bezpośrednio z urzędem wojewódzkim.

Jednocześnie informujemy, że Ministerstwo nie rozpatruje spraw indywidualnych oraz odwołań lub zażaleń na decyzje lub postanowienia.

Więcej na temat 500+ w koordynacji Rodzina 500 plus w UE.

PORADY

Zmiany w zakresie powstania, ustania oraz przywrócenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy

1 grudnia 2017 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 29 września 2017 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Sprawdź, co się zmieniło w zakresie powstania, ustania oraz przywrócenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zmiany w przyznawaniu renty

Od 1 grudnia 2017 r. prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy przysługuje tylko takiej osobie, która nie ma ustalonego prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub nie spełnia warunków do jej uzyskania. Tym samym brak ustalonego prawa do emerytury albo niespełnianie warunków niezbędnych do jej uzyskania jest jednym z warunków nabycia prawa do renty. Pozostałe warunki do przyznania renty pozostały bez zmian. Nowe zasady dotyczą wniosków o rentę z tytułu niezdolności do pracy zgłoszonych od 1 grudnia 2017 r.

Emerytura z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych to emerytura powszechna (przyznana na wniosek lub z urzędu) oraz emerytura przyznana w wieku niższym niż powszechny wiek emerytalny (np. emerytura częściowa, emerytura górnicza, w tym emerytura górnicza bez względu na wiek, emerytura nauczycielska przyznana na podstawie Karty Nauczyciela, czy też emerytura wcześniejsza dla matek opiekujących się dziećmi).

Za emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie uważa się emerytury pomostowej oraz nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Co to oznacza?

Oznacza to, że ZUS nie przyzna Ci renty z tytułu niezdolności do pracy, jeśli masz już ustalone prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo spełniasz warunki do jej uzyskania . W takim przypadku, jeżeli złożysz o nią wniosek, ZUS nie będzie badał pozostałych warunków wymaganych do przyznania tej renty. Otrzymasz od ZUS decyzję odmawiającą przyznania renty. Jeśli nie pobierasz jeszcze emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ale spełniasz do niej warunki, ZUS poinformuje Cię o możliwości ubiegania się o emeryturę.

Przykład 1:
Pani Jadwiga ma ustalone prawo do emerytury od 15 listopada 2016 r. W dniu 10 stycznia 2018 r. zgłasza wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Pani Jadwiga nie ma prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ ma ustalone prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Przykład 2:
Pan Jan (ur.10 grudnia 1952 r.) zgłasza 28 grudnia 2017 r. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Do wniosku o rentę dołącza dokumenty z których wynika, że łącznie posiada ponad 25-letni okres składkowy i nieskładkowy.

Pan Jan nie ma prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ powszechny wiek emerytalny ukończył 10 grudnia 2017 r. i od tego dnia spełnia warunki do uzyskania emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zmiany dotyczące ustania renty

Od 1 grudnia 2017 r. wprowadzono przepis zgodnie z którym prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy ustaje z dniem, od którego została przyznana emerytura z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Co to oznacza?

Oznacza to, że jeśli masz już przyznaną rentę z tytułu niezdolności do pracy, a po 30 listopada 2017 r. ZUS przyzna Ci emeryturę (z urzędu lub na Twój wniosek), to stracisz prawo do tej renty.

Przykład:
Pani Ewa (ur. 15 grudnia 1957 r.) ma prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy ustalone od 2011 r. na stałe. W grudniu 2017 r. złożyła wniosek o emeryturę. Pani Ewie ZUS ustali prawo do emerytury od ukończenia powszechnego wieku emerytalnego (60 lat), tj. od 15 grudnia 2017 r. Jednocześnie od dnia ustalenia prawa do emerytury, Pani Ewa utraci prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zmiany w zasadach przywracania prawa do renty

Od 1 grudnia 2017 r. ZUS może przywrócić Ci prawo do renty po warunkiem, że:

- prawo do renty ustało w związku z upływem okresu, na jaki została przyznana oraz
- lekarz orzecznik ZUS lub komisja lekarska ZUS orzeknie, że Twoja niezdolność do pracy powstała nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty, którą pobierałeś wcześniej.

Co to oznacza?

Od 1 grudnia 2017 r. ZUS może przywrócić prawo do Twojej renty z tytułu niezdolności do pracy tylko wtedy, jeśli prawo do niej ustało w związku z ustąpieniem niezdolności do pracy, a Ty jesteś ponownie niezdolny do pracy i niezdolność ta powstanie nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty.

Jeżeli w trakcie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy ZUS ustali Ci, poczynając od 1 grudnia 2017 r., prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to prawo do renty ustanie w związku z przyznaniem emerytury. W takim przypadku ZUS nie może przywrócić Ci prawa do renty.

Przykład:
Pani Barbara utraciła prawo do renty z tytułu niezdolności od pracy 15 grudnia 2017 r., ponieważ od tego dnia ZUS przyznał jej emeryturę powszechną. Decyzja przyznająca emeryturę uprawomocniła się. W lutym 2018 r. Pani Barbara zgłosiła wniosek o przywrócenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. ZUS nie może przywrócić jej prawa do tej renty, ponieważ renta ustała w związku z przyznaniem emerytury.

PROJEKTY

Projekt ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta

W związku z doniesieniami medialnymi na temat projektu ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta, MZ udzieliło wyjaśnień. Nieprawdą jest, że projektowana ustawa wprowadza karę grzywny za nieprzekazywanie Agencji Monitorowania Jakości informacji o zdarzeniach niepożądanych. Nieprawdziwa jest też informacja o szerokiej dostępności danych o zdarzeniach przez stronę internetową Agencji.

Rozwiązania zaproponowane w ustawie

Projekt założeń do projektu ustawy, przekazany do konsultacji publicznych, spotkał się z pozytywnym odbiorem społecznym. Zaproponowaliśmy w nim rozwiązania długo oczekiwane przez stowarzyszenia pacjenckie, niektóre grupy społeczne i zrzeszenia eksperckie. Dotyczą one, poza akredytacją i autoryzacją w opiece zdrowotnej, zmian w zakresie monitorowania zdarzeń niepożądanych i oceny skuteczności leczenia na podstawie rejestrów medycznych.

Projekt stanowi szansę na wprowadzenie rozwiązań z zakresu zarządzania jakością w opiece zdrowia, które w niektórych krajach (np. Dania, Szwecja, Holandia) funkcjonują już od wielu lat i przynoszą pozytywne zmiany w funkcjonowaniu systemów opieki zdrowotnej.

Główny cel projektowanej ustawy

Najważniejszym celem przygotowanego projektu ustawy jest wdrożenia rozwiązań w zakresie zarządzania jakością w opiece zdrowotnej, związanych między innymi z:

- analizą zdarzeń niepożądanych,
- konstruktywną analizą działalności leczniczej przez same szpitale,
- wyciąganiem wniosków z analiz.

Przełoży się to na poprawę praktyki medycznej, a w konsekwencji – bezpieczeństwo

> **Najważniejszym celem przygotowanego projektu ustawy jest wdrożenia rozwiązań w zakresie zarządzania jakością w opiece zdrowotnej.**

pacjentów i personelu. Projektowane rozwiązania mają bowiem zachęcać do stałego uczenia się i doskonalenia własnej działalności leczniczej, natomiast ich celem – wbrew doniesieniom medialnym – nie jest karanie szpitali i personelu medycznego. Podkreślenia wymaga, na co wskazuje sam tytuł ustawy, że rozwiązania prawne zawarte w projektowanej ustawie mają zapewnić jakość i poczucie bezpieczeństwa pacjentów, jak i personelu medycznego.

AKTUALNOŚCI

Prawie 53 mln złotych na aktywizację młodych

„Od szkolenia do zatrudnienia – EFS" i „Od szkolenia do zatrudnienia – YEI" – to dwa projekty, które w ramach programu „Gwarancje dla młodzieży" rozpoczęły Ochotnicze Hufce Pracy.

Oba projekty potrwają do 31 sierpnia 2018 roku i realizowane będą na terenie całego kraju. Łączna kwota dofinansowania wyniesie 52 829 683,28 zł.

PORADY

Opłacasz składki na własne ubezpieczenie?

Jeśli masz zaległości w opłacaniu składek, możesz stracić prawo do zasiłku w przypadku choroby lub macierzyństwa.

Od 1 stycznia 2018 r. każda wpłata z tytułu należnych składek zostanie rozliczona na najstarszą zaległość. Jeżeli masz zadłużenie na koncie w ZUS, ten będzie rozliczał Twoje wpłaty na najstarsze zaległości.

Jeżeli zgłosiłeś się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, a masz zaległości na koncie, Twoja wpłata najpierw rozliczy zaległości z odsetkami, a dopiero potem bieżące składki.

Nie będziesz mógł opłacić bieżących składek, zanim nie uregulujesz zaległości. To może spowodować, że nie będziesz miał prawa do zasiłku w razie choroby lub macierzyństwa.

Dobrowolne ubezpieczenie chorobowe

Jeśli jesteś:

- osobą, która prowadzi pozarolniczą działalność lub,
- osobą współpracującą z osobą, która prowadzi pozarolniczą działalność lub,
- duchownym
- i opłacasz składkę na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe (lub opłaca ją Twój płatnik składek), pamiętaj, że Twoje ubezpieczenie ustaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który należna składka nie zostanie opłacona w terminie.

Jeśli masz zadłużenie, które przekracza 6,60 zł za wcześniejszy okres, to Twoje dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustaje, jeżeli wpłata (nawet wpłacona w terminie) nie uwzględni bieżących składek oraz zaległej kwoty z odsetkami.

Przykład

Pan Jan Kowalski podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 lipca 2017 r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność. Ma zaległość z tytułu składek za okres od 10.2015 do 5.2016 r. w wysokości 3.000 zł. Zadłużenie to nie jest objęte układem ratalnym.

9 stycznia 2018 r. Pan Kowalski wpłaci kwotę 1.172,56 zł. Kwota ta odpowiada wysokości składek należnych za grudzień 2017 r., z uwzględnieniem składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe.

Wpłatę tę ZUS rozliczy na pokrycie zaległości, a więc Pan Jan Kowalski nie opłaci składki za grudzień 2017 r. W tej sytuacji dobrowolne ubezpieczenie chorobowe Pana Jana Kowalskiego ustaje 1 grudnia 2017 r.

Prawo do zasiłków

Jeśli Twoje dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustało, oznacza to, że nie masz prawa do zasiłków w razie choroby lub macierzyństwa.

Jednym z warunków, jaki powinieneś spełnić jako osoba ubezpieczona, aby otrzymać zasiłek chorobowy, jest niezdolność do pracy z powodu choroby, która powstała w czasie ubezpieczenia chorobowego. Jeśli ubezpieczenie to ustanie przed dniem powstania niezdolności do pracy, zasiłek chorobowy nie przysługuje Ci za cały okres nieprzerwanej niezdolności do pracy.

Przykład

Pan Stanisław Malinowski, który prowadzi pozarolniczą działalność, ma zaległość z tytułu składek za okres od 5.2016 do 6.2016 r. w kwocie przekraczającej 6,60 zł. Zadłużenie to nie jest objęte układem ratalnym.

Otrzymał zwolnienie lekarskie od 20 grudnia 2017 r. do 25 stycznia 2018 r. Składki na ubezpieczenia społeczne za grudzień 2017 r., z uwzględnieniem składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe opłacił 10 stycznia 2018 r. Ponieważ miał zaległość w opłacaniu składek za wcześniejsze okresy, wpłata z 10 stycznia 2018 r. nie pokryła składki należnej na jego ubezpieczenie chorobowe za grudzień 2017 r. Zatem pan Stanisław Malinowski nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 grudnia 2017 r. Nie otrzyma więc zasiłku chorobowego za cały okres zwolnienia lekarskiego.

Pamiętaj, że jeśli zachorowałeś w czasie dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, masz prawo do zasiłku chorobowego dopiero po upływie 90 dni tego ubezpieczenia. Jest to tzw. okres wyczekiwania na zasiłek chorobowy. Do tego okresu wlicza się poprzednie okresy ubezpieczenia chorobowego, o ile przerwa pomiędzy nimi nie przekroczyła 30 dni. Jeśli przerwa w ubezpieczeniu chorobowym przekroczy 30 dni, masz prawo do zasiłku chorobowego dopiero od 91 dnia ubezpieczenia chorobowego, które rozpoczęło się po tej przerwie.

Przykład

Pani Joanna Nowak, która podlega ubezpieczeniom społecznym jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność, otrzymała zwolnienie lekarskie od 10 marca 2018 r. do 5 kwietnia 2018 r.

Pani Joanna Nowak była objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od 1 stycznia 2016 r. Płatnik składek Pani Joanny Nowak miał zaległość w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od 11.2016 do 3.2017 r. w kwocie przewyższającej 6,60 zł. Zadłużenie to nie było objęte układem ratalnym.

Składki na ubezpieczenia społeczne za grudzień 2017 r., z uwzględnieniem składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, płatnik składek opłacił 15 stycznia 2018 r. Ponieważ miał zaległość w opłacaniu składek za wcześniejsze okresy, wpłata z 15 stycznia 2018 r. nie pokryła składki należnej na ubezpieczenie chorobowe Pani Joanny Nowak za grudzień 2017 r. Zatem pani Joanna Nowak nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 grudnia 2017 r.

Całość zadłużenia płatnik składek uregulował 20 stycznia 2018 r. Składki na ubezpieczenia społeczne za styczeń i następne miesiące płatnik składek opłacał terminowo i w prawidłowej wysokości.

Pani Joanna Nowak podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu ponownie od 1 stycznia 2018 r.

Pani Joanna Nowak nie otrzyma zasiłku chorobowego od 10 marca 2018 r. do 31 marca 2018 r. z powodu braku wymaganego okresu wyczekiwania. Prawo do zasiłku chorobowego nabędzie od 91 dnia ubezpieczenia chorobowego, czyli od 1 kwietnia 2018 r.

Również prawo do zasiłku opiekuńczego i zasiłku macierzyńskiego jest uzależnione od tego, czy podlegasz ubezpieczeniu chorobowemu. Zasiłek opiekuńczy przysługuje Ci tylko w okresie, w którym podlegasz ubezpieczeniu chorobowemu. Warunkiem, jaki musisz spełnić, aby nabyć prawo do zasiłku macierzyńskiego jest natomiast urodzenie dziecka lub przyjęcie dziecka na wychowanie w okresie ubezpieczenia chorobowego. Prawo do tych świadczeń przysługuje Ci od pierwszego dnia ubezpieczenia chorobowego, bez okresu wyczekiwania.

Wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie

Jeśli Twoje dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustało, możesz wystąpić z wnioskiem o wyrażenie zgody na opłacenie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie. Taką zgodę ZUS wyraża w uzasadnionych przypadkach.

Pamiętaj, że aby zgoda była skuteczna, musisz (albo Twój płatnik, jeśli sam nie opłacasz za siebie składek):

- uregulować całość zadłużenia wraz z odsetkami lub
- zawrzeć z ZUS umowę – tzw. układ ratalny

oraz opłacić wszystkie należne składki, w tym na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, za miesiąc którego wniosek dotyczy.

Wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie (US-9) możesz przekazać do ZUS:

- osobiście w placówce ZUS,
- za pośrednictwem poczty tradycyjnej,
- elektronicznie za pośrednictwem Portalu Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS) – wniosek dostępny po zalogowaniu do profilu w panelu Płatnika – Usługi – Katalog usług elektronicznych (Wniosek US-9),
- telefonicznie – zlecenie wysłania wniosku, po potwierdzeniu tożsamości, może przyjąć konsultant Centrum Obsługi Telefonicznej.

Jeśli Twoje dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustało, możesz wystąpić z wnioskiem o wyrażenie zgody na opłacenie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie.

Jeśli nie wystąpisz z takim wnioskiem albo ZUS nie wyrazi zgody na opłacenie składek po terminie, powinieneś złożyć wyrejestrowanie i ponowne zgłoszenie do ubezpieczeń bez uwzględniania dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego oraz korektę dokumentów rozliczeniowych w celu skorygowania rozliczenia składki na to ubezpieczenie, w związku z ustaniem dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Układ ratalny

Jeżeli masz zadłużenie, skorzystaj z układu ratalnego. Dzięki układowi ratalnemu możesz spłacić dług i jednocześnie, po opłaceniu składki bieżącej, możesz nabyć prawo do świadczeń.

W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących możliwości spłaty zadłużenia w ratach, możesz zwrócić się o pomoc do doradcy do spraw ulg i umorzeń w naszych placówkach. Lista doradców wraz z telefonami kontaktowymi.

Podstawa prawna:

- art. 1 ust. 1, art. 4 ust. 1 pkt 2, art. 6 ust. 1, art. 29 ust. 1, art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2017 r. poz. 1368);
- art. 14 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1778).

PORADY

Od 2018 r. zmiany dla Funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej

Funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej od 1 stycznia 2018 r. podlegają wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowi uposażenie funkcjonariusza. Oznacza to, że funkcjonariusze powinni zostać wyrejestrowani z dotychczasowych ubezpieczeń i ponownie zgłoszeni wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego.

Za funkcjonariusza, który zostanie zwolniony ze służby i nie spełnia warunków do uzyskania emerytury policyjnej lub renty inwalidzkiej, składki na ubezpieczenia społeczne przekazane są do ZUS.

Składki do ZUS również przekazane są na wniosek funkcjonariusza, gdy funkcjonariusz ma tylko prawo do nabycia policyjnej renty inwalidzkiej.

PORADY

e-Składka – jeden przelew na własny rachunek w ZUS

Od 1 stycznia 2018 r. firmy, przedsiębiorcy oraz osoby samozatrudnione będą opłacać wszystkie składki jednym zwykłym przelewem na indywidualny numer rachunku składkowego.

Jeśli płatnik do końca grudnia 2017 r. nie otrzymał informacji o numerze rachunku składkowego albo zgubi list, powinien zgłosić się do ZUS albo zadzwonić do Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS (nr tel. 22 560 16 00).

Od 1 stycznia 2018 r. wszystkie składki, bez względu na okres którego dotyczą, trzeba wpłacać na indywidulany numer rachunku składkowego. Jeżeli płatnik nie będzie znał swojego numeru rachunku składkowego, nie opłaci w 2018 r. składek. Dotychczasowe rachunki będą zamknięte.

Szybciej i taniej

W 2018 r. płatnik jednym przelewem opłaci składki na:

- ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe),
- ubezpieczenie zdrowotne,
- Fundusz Pracy,
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- Fundusz Emerytur Pomostowych.

Oznacza to, że zamiast trzech albo czterech przelewów będzie wypełniał tylko jeden. Poniesie też niższe koszty. Uniknie także popełnienia wielu błędów, bo nie będzie podawał w przelewie, tak jak obecnie, danych identyfikacyjnych m.in. NIP, numeru REGON czy PESEL, a także okresu i typu wpłaty.

Natychmiastowe rozliczenie

Dzięki temu, że płatnik będzie miał swój numer rachunku składkowego, ZUS od razu zaksięguje wpłaty na jego koncie. Będą one automatycznie powiązane z jego kontem (kontem płatnika składek).

Proporcjonalny podział

Płatnik nie będzie podawał w przelewie, jakie składki opłaca i za jaki okres. **ZUS każdą wpłatę podzieli proporcjonalnie na wszystkie ubezpieczenia i fundusze. Zrobi to na postawie składek za ostatni miesiąc, które płatnik wpisał do deklaracji rozliczeniowej albo które wpisał ZUS, jeśli płatnik był zwolniony z jej przekazywania.**

Jeżeli płatnik będzie miał długi składkowe, to wpłata pokryje najstarszą należność. Dzięki temu nie będą rosły odsetki za zwłokę.

Długi a ubezpieczenie chorobowe

Płatnik, który ma długi składkowe, nie będzie mógł w 2018 r. opłacić tylko bieżących składek na ubezpieczenia społeczne (w tym na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe), aby korzystać ze świadczeń z ubezpieczenia chorobowego (np. z zasiłku chorobowego).

Jego wpłata pokryje najpierw zaległości z odsetkami, a dopiero potem bieżące składki. Poza tym wpłata będzie rozdzielona proporcjonalnie na wszystkie składki.

Jeśli przedsiębiorca nie może spłacić całego zadłużenia a chce podlegać dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu i otrzymywać z niego w razie potrzeby świadczenia, to powinien skorzystać z układu ratalnego. Gdy go podpisze ZUS rozliczy jego wpłatę zgodnie

z terminem wymagalności raty i bieżących składek. Taka umowa zapewni mu objęcie ubezpieczeniem chorobowym i prawo do świadczeń. W zawarciu układu pomogą doradcy ZUS. Z ich pomocy można skorzystać w każdym oddziale Zakładu. Płatnik, który podpisze układ ratalny będzie spłacał raty na indywidualny numer rachunku składkowego odrębnym przelewem (w terminie wyznaczonym dla kolejnych rat). Będzie mógł również opłacić ratę i bieżącą składkę jedną wpłatą, jeśli zrobi to przed terminem wyznaczonym dla obu tych należności.

ZMIANY PRAWNE

Dostęp pacjentów do lekarzy specjalistów

W związku z artykułem „Coraz dalej do lekarza" opublikowanym 29 grudnia 2017 r. w „Gazecie Wyborczej", który zawiera informacje wprowadzające pacjentów w błąd, resort zdrowia przedstawił poniższe wyjaśnienia.

Poprawa koordynacji opieki nad pacjentem

Celem reformy podstawowej opieki zdrowotnej jest poprawa koordynacji opieki nad pacjentem i optymalizacja procesu leczenia oraz zwiększenie jego efektywności. Doświadczenia innych krajów pokazują, że dobrze rozwinięta i zorganizowana podstawowa opieka zdrowotna jest w stanie zaspokoić większość potrzeb zdrowotnych populacji. W tym też kierunku podejmowane są zmiany systemowe. Reforma będzie wdrażana stopniowo, na przestrzeni najbliższych siedmiu lat.

Ustawa o podstawowej opiece zdrowotnej wprowadza model opieki koordynowanej, gwarantujący pacjentowi ciągłość i kompleksowość terapii. Rozwiązanie to wdrożone zostanie, w skali ogólnopolskiej, od 1 października 2020 r., po szczegółowym przetestowaniu jego założeń oraz wypracowanych mechanizmów i narzędzi dla zintegrowanego systemu

opieki, w ramach tzw. programu pilotażowego, którego realizacja planowana jest do 31 grudnia 2019 r. Program pilotażowy będzie obejmował wybrane choroby przewlekłe, istotne z punktu widzenia zdrowia publicznego.

Niezależnie od wprowadzonych zmian, pacjentowi nadal przysługiwać będzie, na zasadach ogólnych, prawo wyboru świadczeniodawcy (lekarza specjalisty, szpitala itd.).

Wbrew sugestiom, nie jest prawdą, że w nowym modelu opieki lekarz rodzinny będzie wystawiał pacjentom skierowania na leczenie specjalistyczne tylko do tych lekarzy, z którymi będzie miał zawarte umowy tzw. „podwykonawstwa".

Szczegółowe kryteria wyboru ofert

Większość kryteriów dotyczących sprzętu lub dostępu do badań znajduje się w już obowiązującym rozporządzeniu z dnia 5 sierpnia 2016 r. i nie jest wprowadzane w ramach obecnie procedowanej nowelizacji rozporządzenia.

Nowelizacja rozporządzenia zawiera także szereg kryteriów, których spełnienie możliwe jest przez małe podmioty niepowiązane organizacyjnie ze szpitalem (np. kryterium premiujące realizację przez oferenta świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej czy kryterium ciągłości, nieprzerwanej realizacji umowy, które równoważą kryteria premiujące większe podmioty).

Przygotowany projekt rozporządzenia premiuje m.in. oferty tych świadczeniodawców, którzy zapewniają udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w sposób jak najbardziej kompleksowy, tj. zapewniają możliwość realizacji świadczeń opieki zdrowotnej w danym zakresie obejmującą wszystkie etapy i elementy procesu ich realizacji, w szczególności strukturę świadczeń opieki zdrowotnej w danym zakresie. **Nie oznacza to jednak, że premiowane automatycznie będą wyłącznie duże, przyszpitalne podmioty, gdyż kompleksowość zapewnić można również przy pomocy podwykonawców.**

Przygotowany w Ministerstwie Zdrowia projekt rozporządzenia nowelizujący rozporządzenie w sprawie określenia szczegółowych kryteriów wyboru ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, znajduje się obecnie (do 29 grudnia ub.r.) w konsultacjach publicznych. Przekazany do konsultacji projekt poddany zostanie w następnej kolejności analizie pod kątem uwag zgłoszonych w trakcie wskazanych konsultacji i może ulec zmianie.

Rozporządzenie w sprawie określenia szczegółowych kryteriów wyboru ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej określa szczegółowe kryteria wyboru ofert, w oparciu o które dokonywany będzie wybór najlepszych ofert spośród tych, które zostały złożone w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej na danym obszarze kontraktowania.

Obszar kontraktowania określa Dyrektor Oddziału Wojewódzkiego, a dokonując podziału województwa na obszary postępowania (kontraktowania) obowiązany jest je tak kreować, by zapewnić równomierny dostęp do świadczeń na terenie całego województwa.

Szczegółowe kryteria wyboru ofert, są to warunki, których spełnienie decyduje o miejscu oferty w rankingu wszystkich ofert złożonych w toku postępowania w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej na danym obszarze postępowania. Niespełnienie tych warunków nie wyklucza świadczeniodawcy z możliwości zawarcia z nim umowy, a jedynie skutkuje uzyskaniem niższej liczby punktów rankingowych, co w konsekwencji oznaczać może wybór ofert konkurencyjnych świadczeniodawców, w przypadku ich istnienia na danym obszarze kontraktowania.

Kryteria uszczegóławiają określony na gruncie art. 148 ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach, katalog, zgodnie z którym złożone w postępowaniu w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej oferty należy porównać biorąc pod uwagę jakość, kompleksowość, dostępność, ciągłość i cenę, oraz współpracę z Agencją Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji i posiadanie ważnej pozytywnej opinii wojewody o celowości inwestycji.

> **Niezależnie od wprowadzonych zmian, pacjentowi nadal przysługiwać będzie, na zasadach ogólnych, prawo wyboru świadczeniodawcy (lekarza specjalisty, szpitala itd.).**

Określając kryteria oraz nadając im wartość punktową, kierowano się interesem świadczeniobiorców oraz koniecznością zapewnienia prawidłowego przebiegu porównania ofert w toku postępowania w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Co jeszcze dzieje się w opiece zdrowotnej?

Tymczasem RPO alarmuje w sprawie narastającego niedoboru lekarzy.

Ministerstwo Zdrowia przygotowało i opublikowało mapy potrzeb zdrowotnych dla 15 grup chorób (tzw. moduł B) uzupełnione o analizę podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) oraz ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS). We wspominanych dokumentach zawarto opracowania dla każdego z województw oraz zbiorcze dla Polski. Zobacz: Mapy dla 30 grup chorób.

30 listopada ub.r. weszła w życie zmiana ustawy o działalności leczniczej. Dotyczy ona podmiotów wykonujących działalność leczniczą, które posiadają program dostosowania pomieszczeń i urządzeń do wymagań wynikających z ww. rozporządzenia. Jeśli do końca ub. roku podmioty nie zrealizowały programu (który wygaśnie z dniem 31 grudnia ub.r.), choćby częściowo, powinny wystąpić do właściwych inspektorów sanitarnych z wnioskiem o wydanie opinii stwierdzającej, że niespełnianie tych wymagań **nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa pacjentów**. Tylko wówczas możliwe będzie kontynuowanie ich działalności.

Minister Konstanty Radziwiłł przedstawił aktualną sytuację związaną z wypowiadaniem klauzul opt-out oraz przekazał informacje na temat sposobów rozwiązywania problemów służby zdrowia, które zgłaszają protestujący lekarze rezydenci.

Z kolei ustawa z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przewiduje wzrost nakładów na ochronę zdrowia do 6 proc. PKB w 2025 r.

Jeszcze przed końcem poprzedniego roku rekordowa kwota miliarda złotych trafiła na konta szpitali. W tym roku też szpitale dostaną duże dofinansowanie.

Ministerstwo Zdrowia wyjaśniło też, że zmiany przepisów w ratownictwie medycznym nie wpłyną niekorzystnie na sytuację pacjentów.

Przekazuje ponadto do użytkowania 16 dentobusów. Są to w pełni wyposażone gabinety zabiegowe z aparatami RTG i narzędziami do leczenia stomatologicznego uzębienia dzieci.

Wizja i cele rozwoju e-zdrowia, działania skoncentrowane na pacjentach, kadrze medycznej i świadczeniodawcach oraz działania systemowe – to najważniejsze zagadnienia zawarte w Strategii e-Zdrowia.

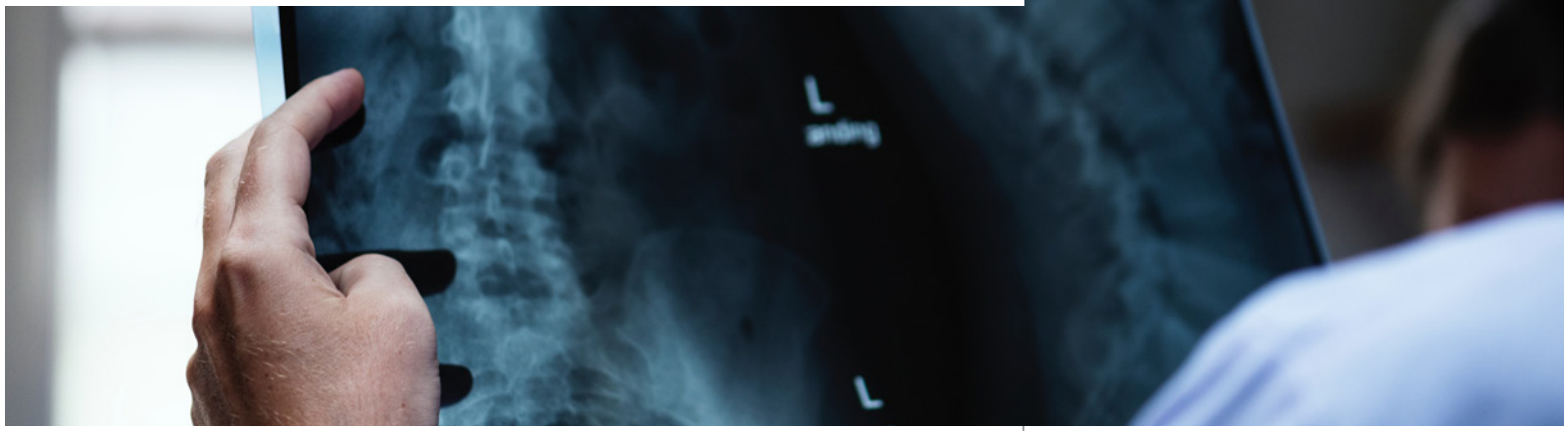

INTERPRETACJE

Komunikat MZ dotyczący umów na tzw. dyżury kontraktowe

Resort zdowia wyjaśnił wątpliwości dotyczące odprowadzania przez podmioty lecznicze (szpitale) składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe za lekarzy pełniących dyżury na podstawie umowy cywilnoprawnej na rzecz swojego pracodawcy (szpitala).

Wskazał, iż **w przypadku lekarzy**:

1. wykonujących praktykę na rzecz:
   - kilku szpitali (indywidualna praktyka lekarska wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład) lub
   - pacjentów indywidualnych (praktyka gabinetowa lub w miejscu wezwania)

   – zachodzi zbieg tytułów do ubezpieczeń, co oznacza, że **„oskładkowana" jest tylko umowa o pracę**;
2. zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i oprócz tego pełniących dyżury na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej wyłącznie ze swoim pracodawcą – **„oskładkowane" są obie umowy**.

W związku z czym zawierając umowę, o której mowa w art. 26-27 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, aby odprowadzać ww. składki w sposób określony w pkt 1 albo w pkt 2, należy spełnić warunki określone w tych punktach.".

ODPOWIEDZI

Czas pracy pracowników niepełnosprawnych

Czy obowiązują jakieś ograniczenia czasu pracy osoby niepełnosprawnej?

Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r., poz. 2046, ze zm.), czas pracy osoby niepełnosprawnej nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo, a czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo.

Osoba niepełnosprawna nie może być zatrudniona w porze nocnej i w godzinach nadliczbowych.

Według art. 18 ww. ustawy, stosowanie wskazany powyżej norm czasu pracy, nie powoduje obniżenia wysokości wynagrodzenia wypłacanego w stałej miesięcznej wysokości. Godzinowe stawki wynagrodzenia zasadniczego, odpowiadające osobistemu zaszeregowaniu lub zaszeregowaniu wykonywanej pracy, przy przejściu na normy czasu pracy, o których mowa wyżej, ulegają podwyższeniu w stosunku, w jakim pozostaje dotychczasowy wymiar czasu pracy do tych norm.

Ponadto, zgodnie z art. 16 ww. ustawy, wskazanych powyżej norm nie stosuje się:

- do osób zatrudnionych przy pilnowaniu oraz
- gdy na wniosek osoby zatrudnionej, lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników lub w razie jego braku lekarz sprawujący opiekę nad tą osobą wyrazi na to zgodę.

ZMIANY PRAWNE

Zatrudnianie cudzoziemców – zmiany od 2018 r.

Od 1 stycznia 2018 r. obowiązuje ustawa z 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 1543).

Od 1 stycznia 2018 r. oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi będą rejestrowane tylko w przypadku prac nie-sezonowych.

Jednocześnie będzie możliwość ubiegania się o wydanie zezwolenia na pracę sezonową (do 9 miesięcy w roku kalendarzowym). Nadal sprawy te będą prowadziły powiatowe urzędy pracy.

Głównym jej celem jest wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego. Intencją zmian jest również przeciwdziałanie występującym obecnie nadużyciom, sprawniejsze zarządzanie migracjami zarobkowymi i poprawa standardów zatrudniania cudzoziemców.

Dowiedz się więcej o zmianach.

WSKAŹNIKI I STAWKI

Wysokość składek na ubezpieczenia społeczne, FGŚP i FP w 2018 r.

ZUS podał najniższą podstawę wymiaru składek oraz kwot składek na ubezpieczenia społeczne oraz na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i na Fundusz Pracy za miesiące styczeń – grudzień 2018 r. dla niektórych grup ubezpieczonych.

I. Osoby, które prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych i:

- **nie prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem, w którym rozpoczęły wykonywanie tej działalności nie prowadziły pozarolniczej działalności,**
- nie wykonują działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.

Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w 2018 r. dla tych osób jest zadeklarowana kwota, nie niższa niż 630 zł (30% kwoty minimalnego wynagrodzenia w 2018 r.)[1].

Od dnia 1 stycznia 2018 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 2.100 zł[2].

Za miesiące styczeń – grudzień 2018 r. składka na ubezpieczenia społeczne wcześniej wymienionych osób nie może być niższa od kwoty:

- 122,98 zł (tj. 19,52%) – na ubezpieczenie emerytalne,
- 50,40 zł (tj. 8%) – na ubezpieczenia rentowe,
- 15,44 zł (tj. 2,45%) – na ubezpieczenie chorobowe.

II. Osoby, które prowadzą pozarolniczą działalność, tj.:

1. osoby, które prowadzą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, niewymienione w punkcie I,
2. twórcy i artyści,
3. osoby, które prowadzą działalność w zakresie wolnego zawodu w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, a także osoby prowadzące działalność w zakresie wolnego zawodu, z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych,
4. wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnicy spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej,
5. osoby, które prowadzą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty

oraz osoby współpracujące z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność.

Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w 2018 r. dla tych osób jest zadeklarowana kwota, nie niższa niż 2665,80 zł (60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego)[3].

Kwota prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w 2018 roku wynosi 4.443 zł[4].

Za miesiące styczeń – grudzień 2018 r. składka na ubezpieczenia społeczne wymienionych w punkcie II nie może być niższa od kwoty:

- 520,36 zł (tj. 19,52%) – na ubezpieczenie emerytalne,
- 213,26 zł (tj. 8%) – na ubezpieczenia rentowe,
- 65,31 zł (tj. 2,45%) – na ubezpieczenie chorobowe.

III. Ponadto:

O wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej w danym roku składkowym, Zakład powiadamia do 20 kwietnia danego roku tych płatników składek, którzy przekazali informację ZUS IWA za trzy kolejne ostatnie lata kalendarzowe[5].

Samodzielnie ustalają wysokość stopy procentowej składki na dany rok składkowy pozostali płatnicy składek, którzy zgłaszają do ubezpieczenia wypadkowego:

- co najmniej 10 ubezpieczonych i nie mieli obowiązku przekazywania informacji ZUS IWA przez trzy kolejne, ostatnie lata kalendarzowe – stopę procentową składki na to ubezpieczenie ustalają w wysokości stopy procentowej określonej dla grupy działalności, do której należą[6],
- nie więcej niż 9 ubezpieczonych – stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe ustalają w wysokości 50% najwyższej stopy procentowej ustalonej na dany rok składkowy dla grup działalności[7].

„Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w 2018 r. dla osób prowadzących działalność gospodarczą jest zadeklarowana kwota, nie niższa niż 2665,80 zł.

Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe jest ustalana na okres roku składkowego i obowiązuje do składek należnych za okres od 1 kwietnia danego roku do 31 marca następnego roku[8].

Szczegółowe zasady ustalania wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, w tym zasady ustalania liczby ubezpieczonych znajdziesz w poradniku „Ustalanie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe". Ponadto pomocy przy ustalaniu wysokości składki udzielają oddziały Zakładu.

Pracodawcy, którzy mają obowiązek opłacać składkę na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, opłacają ją w wysokości 0,10% podstawy wymiaru[9].

Płatnicy, którzy opłacają składki na Fundusz Pracy, opłacają składkę w wysokości 2,45% podstawy wymiaru[10].

Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2018 wynosi 133.290 zł[11].

Podstawa prawna:

[1] Art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.), zwana dalej ,,ustawą systemową".

[2] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości stawki godzinowej w 2018 r. (Dz.U. poz. 1747).

[3] Art. 18 ust. 8 ustawy o systemowej.

[4] Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2018 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (M.P. poz. 1174).

[5] Art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1773, z późn. zm.), zwanej dalej ,,ustawą wypadkową".

[6] art. 33 ust. 1 ustawy wypadkowej.

[7] art. 28 ust. 1 ustawy wypadkowej.

[8] art. 2 pkt 8 ustawy wypadkowej.

[9] Art. 29 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 13 lipca 2006 o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1256, z późn. zm.).

[10] Art. 104 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.) i art. 145 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2077).

[11] Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2018 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (M. P. poz. 1174).

ZMIANY PRAWNE

Od nowego roku zmiany w projektowaniu budynków

1 stycznia 2018 r. weszła w życie podpisana 14 listopada 2017 r. przez ministra infrastruktury i budownictwa Andrzeja Adamczyka nowelizacja rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Najistotniejsze zmiany przepisów rozporządzenia – infografika

Budowa na granicy działki

Budynek zlokalizowany na granicy działki może przylegać do ściany budynku istniejącego na sąsiedniej działce, jeżeli jego wysokość będzie zgodna z obowiązującym na danym

terenie planem miejscowym lub decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (§ 12 ust. 3). Budowa nowego budynku przylegającego do ślepej ściany stojącej na granicy działki jest jednym z głównych sposobów intensyfikacji zabudowy. Budowa taka od 1 stycznia 2018 r. jest dozwolona z mocy prawa i dotyczy każdego rodzaju zabudowy, a nie jedynie zabudowy jednorodzinnej, jak to miało miejsce dotychczas.

Dla ułatwienia przeprowadzania inwestycji polegającej na realizacji m.in. budynków mieszkalnych jednorodzinnych wprowadzono zmiany w przepisie § 271 rozporządzenia, umożliwiające, przy spełnieniu określonych warunków, sytuowanie budynków w odległości:

1. 4 m od granicy lasu w przypadku – gdy granica lasu będzie usytuowana na sąsiedniej działce,
2. bezpośrednio przy granicy lasu – gdy granica lasu znajduje się na działce, na której będzie realizowana inwestycja.

Dotychczasowe przepisy dotyczące sytuowania takich budynków obligowały do zachowania odległości co najmniej 12 m od granicy z lasem. Dzięki nowym regulacjom będzie istniała możliwość uzyskania pozwolenia na budowę np. budynku sytuowanego w granicy lasu bez konieczności uzyskiwania odstępstwa od warunków technicznych.

Stanowiska postojowe dla samochodów

W nowelizacji po raz pierwszy wprowadzono zapis jednoznacznie regulujący minimalne odległości stanowisk postojowych dla samochodów innych niż osobowe od granicy działki oraz okien budynków przeznaczonych na pobyt ludzi, jak również minimalne wymiary tych stanowisk.

> **Nowelizacja rozporządzenia ustala minimalną powierzchnię użytkową, jaką musi mieć mieszkanie, na poziomie 25 m².**

W rozporządzaniu zwiększono również szerokość stanowiska postojowego dla samochodu osobowego z 2,3 m do 2,5 m. Ponadto ze względu na pojawiające się problemy interpretacyjne, określono wymaganą odległość krawędzi stanowiska od słupa i ściany w garażu. Dotychczas odległość ta była mierzona od boku samochodu. Zmiany przepisów dotyczące stanowisk postojowych w garażu wchodzą w życie po 12 miesiącach od ogłoszenia (9 grudnia 2018 r.).

Dodatkowo, mając na względzie charakter zabudowy jednorodzinnej, dopuszczono w określonych przypadkach sytuowanie niezadaszonych parkingów, składających się z jednego albo dwóch stanowisk postojowych dla samochodów osobowych, bez zachowania minimalnych odległości od okien budynku czy granicy działki. Z obowiązku zachowania odpowiedniej odległości od budynków mieszkalnych wielorodzinnych i zamieszkania zbiorowego zwolniono również stanowiska postojowe, z których korzystają wyłącznie osoby z niepełnosprawnościami.

Ułatwienia dla rodziców – przewijaki i miejsca do karmienia dzieci

Wprowadzono obowiązek zapewnienia w nowych budynkach gastronomii, handlu lub usług, a także stacji paliw, spełniających odpowiednie kryteria, pomieszczenia do karmienia i przewijania dzieci. To element prorodzinnej polityki rządu.

Większa powierzchnia minimalna mieszkania

Nowelizacja rozporządzenia ustala minimalną powierzchnię użytkową, jaką musi mieć mieszkanie, na poziomie 25 m². Jednocześnie zrezygnowano ze sztywnych przepisów określających minimalne wymiary lub powierzchnie poszczególnych pomieszczeń wchodzących w skład lokalu mieszkalnego. Celem tych zmian jest wprowadzenie większej swobody projektowania i aranżacji mieszkań, przy jednoczesnym zachowaniu właściwego standardu ich użytkowania.

Zmieniono również anachroniczne przepisy determinujące wyposażenie kuchni, konieczność zapewnienia miejsca na pralkę automatyczną w łazience oraz brak możliwości zaprojektowania aneksu kuchennego połączonego z pokojem w mieszkaniu jednopokojowym.

AKTUALNOŚCI

Dane najgroźniejszych pedofilów i gwałcicieli już dostępne w internecie

Nazwiska i inne dane najgroźniejszych gwałcicieli i pedofilów są od 1 stycznia 2018 r. w pełni jawne. Zostały zamieszczone w internecie, w ogólnodostępnej części Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

Rejestr jest dostępny na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości. Składa się z dwóch części: ogólnodostępnej (Rejestr publiczny) i z dostępem ograniczonym, z którego mogą korzystać przedstawiciele organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, a także instytucji zajmujących się opieką nad dziećmi.

ORZECZENIA

ETPCz o kluczowej roli prawa do pokojowego demonstrowania

19 grudnia 2017 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka wydał wyrok w sprawie Öğrü I Inni przeciwko Turcji (skarga nr 60087/10).

Sprawa dotyczyła grzywien nałożonych na skarżących za udział w kilku demonstracjach w Adanie po wydaniu dekretu ograniczającego czas, miejsca oraz organizację demonstracji. Skarżący brali udział w kilku demonstracjach dotyczących m.in. wpierających ruchy pracownicze, z okazji światowego dnia kobiet pracujących, rocznicy wydarzeń w Kızıldere, przeciwko płatnej edukacji i konkursom na uniwersytety. Za udział w nielegalnych demonstracjach skarżący byli karani każdorazowo grzywnami w wysokości ok. 70 euro.

Trybunał uznał w szczególności, że **kontrola przeprowadzona przez sądy krajowe w następstwie odwołań skarżących była niezgodna z zasadami wyrażonymi w Artykule 11 Konwencji**. Trybunał zauważył, że sądy nie wyważyły konkurujących interesów w sprawie (zachowanie porządku publicznego oraz wolność zgromadzeń), ograniczając się do sprawdzenia prawdziwości zarzutów przeciwko skarżącym, tj. uczestnictwa w niezgodnej z dekretem demonstracji. Sądy krajowe powinny były dokonać analizy proporcjonalności przedmiotowej ingerencji w prawo skarżących do demonstrowania. Tymczasem zatwierdziły grzywny wymierzone skarżącym bez brania pod uwagę pokojowego charakteru manifestacji czy też okoliczności każdej z nich. Argumenty skarżących w ogóle nie zostały wzięte pod uwagę. Trybunał podkreślił szczególne znaczenie jakości sądowej kontroli konieczności zastosowanego środka. Przy braku oceny proporcjonalności ingerencji, władze krajowe nie wskazały przekonujących i wystarczających przyczyn leżących za ukaraniem skarżących, co przesądziło o uznaniu, że ingerencja nie była konieczna w demokratycznym społeczeństwie. Trybunał również stwierdził, że pomimo relatywnej niskiej wysokości grzywien, nie mógł uznać, że skarżący nie ponieśli większej szkody, w szczególności z uwagi na ich status – aktywistów praw człowieka oraz kluczową wagę prawa do pokojowego demonstrowania w demokratycznym państwie prawa.

Z powyższych przyczyn, jednomyślnie uznał, iż doszło do naruszenia Artykułu 11 (wolność zgromadzeń i stowarzyszeń) Konwencji.

AKTUALNOŚCI

Mobilna biblioteka z lekturami

Uruchomiono internetową bibliotekę, w której nie tylko uczniowie z całej Polski znajdą lektury do szkół podstawowych i liceów.

Nie będą musieli wyrabiać sobie kart ani stać w kolejkach. Nie grozi im też, że ktoś ich ubiegnie i wypożyczy książkę przed nimi – lektur starczy dla wszystkich, a wypożyczonych książek w ogóle nie trzeba będzie zwracać do biblioteki.

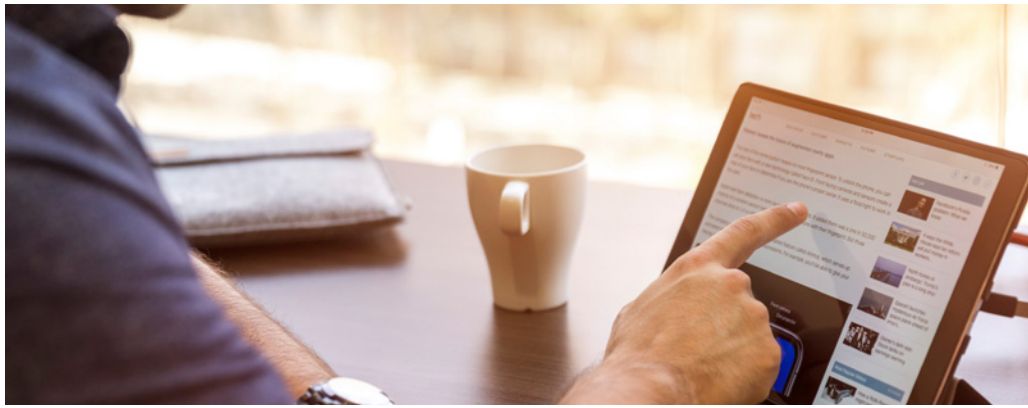

AKTUALNOŚCI

Nowy premier

11 grudnia 2017 r. prezydent RP powołał Mateusza Morawieckiego na urząd Prezesa Rady Ministrów.

Powołał też członków Rady Ministrów. Później Premier Mateusz Morawiecki przedstawił nowych ministrów w KPRM, a następnie zmiany w rządzie.

ZMIANY PRAWNE

Poszukiwanie zabytków

Od nowego roku weszły w życie przepisy ustawy z 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 1595) dotyczące poszukiwania zabytków.

Wprowadzają m.in. zmianę kwalifikacji czynu nielegalnych poszukiwań zabytków: z wykroczenia na przestępstwo. Zasady i obowiązki prowadzenia poszukiwań zabytków pozostają bez zmian – wciąż wymagane jest uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Poza tym utworzono Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków jako państwowy fundusz celowy.

ORZECZENIA

Przepisy regulujące przeszukanie osób, dokonywanie kontroli osobistej oraz przeszukanie pojazdów przez funkcjonariuszy publicznych

Brak ustalenia w ustawach pojęć „przeszukanie osoby" i „kontrola osobista" narusza konstytucyjne prawa i wolności człowieka.

Konstytucję naruszają także analizowane rozporządzenia, które praktycznie samodzielnie i całościowo uregulowały kwestię kontroli osobistej, tracąc w rezultacie przymiot aktów prawnych o wykonawczym charakterze – stwierdził Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu o sygn. K 17/14.

PROJEKTY

Projekt zmian ułatwiających tworzenie gminnego zasobu mieszkaniowego

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń, ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw, przedłożony przez ministra infrastruktury i budownictwa.

Propozycja jest elementem Narodowego Programu Mieszkaniowego, przyjętego przez rząd we wrześniu 2016 r. Program koncentruje się na wsparciu mieszkaniowym kierowanym do osób o niskich i przeciętnych dochodach, które dotychczas nie mogły znaleźć mieszkania o dostępnym dla nich czynszu.

AKTUALNOŚCI

Ponad 2 mld zł na bezemisyjne autobusy dla polskich miast

Ponad 2 mld zł na zakup ok. tysiąca innowacyjnych autobusów bezemisyjnych – to wsparcie resortu środowiska na rzecz rozwoju elektromobilności w Polsce. Środki zapewni Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w ramach Programu realizowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju „Bezemisyjny Transport Publiczny" (BTP).

Celem Programu BTP jest opracowanie innowacyjnego autobusu bezemisyjnego i zakup opracowanego prototypu przez miasta, które zawarły porozumienie z NCBiR (obecnie

jest 27 Miast Partnerskich). Dzięki dofinansowaniu w latach 2019-2023 Miasta Partnerskie będą mogły kupić blisko 1000 takich pojazdów oraz zapewnić infrastrukturę do ich ładowania. Budżet przewidziany na realizację przedsięwzięć wynosi do 2,2 mld zł.

Przekazane w ramach Programu wsparcie umożliwi Beneficjentom unowocześnienie floty transportu zbiorowego, który będzie odpowiadać wymogom polityki środowiskowej wytyczanej przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej, oraz przyczyni się do zmniejszenia emisji w obszarach ich działalności zanieczyszczeń powietrza.

ORZECZENIA

Stanowisko SN korzystne dla osób sprzedających ziemię rolną

Transakcja rozpoczęta przed zaostrzeniem przepisów o obrocie ziemią z 30 kwietnia 2016 r. może być dokończona zgodnie ze starym prawem.

Sąd Najwyższy w uchwale z 15 grudnia 2017 r. (sygn. III CZP 83/17 r.) przyjął stanowisko zgodne z poglądem RPO, a korzystne dla osób sprzedających ziemię rolną.

Wobec osób, które przed 30 kwietnia 2016 r. zawarły umowy warunkowe sprzedaży nieruchomości, ale umowy definitywnie przenoszące własność – już po tej dacie, nie stosuje się ograniczeń obowiązujących od 30 kwietnia 2016 r.

AKTUALNOŚCI

Na ratunek cmentarza żydowskiego w Warszawie

Fundacja Dziedzictwa Kulturowego otrzymała 100 mln zł (28 mln dolarów amerykańskich) na uzupełnienie kapitału wieczystego, z inwestowania którego dochody będą wieczyście finansowały prace porządkowe i konserwatorskie Cmentarza Żydowskiego przy Okopowej w Warszawie.

Dzięki nowej ustawie możliwe będzie bowiem zaplanowanie oraz przeprowadzenie wieloletnich prac porządkowych i konserwatorskich na terenie jednego z najważniejszych polskich cmentarzy.

PROJEKTY

Skuteczna pomoc dla zadłużonych – przełom w wychodzeniu z niewypłacalności

Wpadnięcie w niemożliwe lub trudne do spłacenia długi nie powinno spychać człowieka na margines społeczny i z dnia na dzień pozbawiać go wszystkiego. Dlatego Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało przełomowe rozwiązania, które pozwolą takim osobom bezpiecznie wyjść z zadłużenia i odbudować normalne życie, bez wiecznego strachu przed komornikiem.

– „Ta sprawa jest niezwykle ważna dla wielu naszych rodaków, bo blisko dwa miliony Polaków znalazło się w spirali zadłużeni. Mają problem ze spłatą zobowiązań, które zaciągnęli w różnych okolicznościach. W sposób istotny utrudnia im to codzienne funkcjonowanie" – powiedział Minister Sprawiedliwości Prokurator Generalny Zbigniew Ziobro.

– „Osoby, które czasami z powodu choroby lub utraty pracy, nie są w stanie spłacać długów, znajdują się dziś w dramatycznej sytuacji. Przedstawiamy rozwiązania przełomowe, mające pomóc takim ludziom powrócić do normalnego życia" – dodał.

„Projekt zmian w ustawie – Prawo upadłościowe wprowadzi w Polsce nowy model upadłości konsumenckiej.

W konferencji prasowej w Ministerstwie Sprawiedliwości wziął także udział Podsekretarz Stanu Marcin Warchoł. – „Dajemy drugą szansę. Każdy zasługuje na drugą szansę" – podkreślił.

Wiceminister przedstawił **projekt zmian w ustawie – Prawo upadłościowe, które wprowadzają w Polsce nowy model upadłości konsumenckiej.**

Dziś Polacy, jeśli przecenią swoje możliwości finansowe, stracą pracę, dotknie ich choroba lub nieszczęśliwe zdarzenie losowe, przez co nie są w stanie spłacać zobowiązań, najczęściej podlegają egzekucji komorniczej. Tracą dom, mieszkanie i praktycznie całe zarobki. Jeśli więcej zarobią, więcej zabierze im komornik, a narastającego przez odsetki długu i tak nie są w stanie spłacić do końca życia. Wiele osób wpycha to w szarą strefę, naraża na depresję i problemy rodzinne. A wierzyciele i tak nie odzyskują całej należności, bo z dłużnika zdjęto już przysłowiową ostatnią koszulę. O skali problemu świadczą liczby. Szacuje się, że ponad 2 mln Polaków nie może uporać się z przeterminowanymi długami, których wartość wynosi w sumie prawie 50 mld zł!

Mechanizmem, który zapobiega takiej sytuacji – niekorzystnej zarówno dla dłużnika, jak w rezultacie również dla wierzyciela – jest upadłość konsumencka. Dzięki niej można kompleksowo rozwiązać problem zadłużenia: na ile jest to możliwe spłacić wierzycieli i dostać szansę na nowy start.

Jednak obecnie sądy oddalają nawet połowę wniosków o ogłoszenie upadłości konsumenckiej. Opracowane w Ministerstwie Sprawiedliwości rozwiązania radykalnie zmieniają taki stan rzeczy, z korzyścią dla zwykłego obywatela.

- **Do ogłoszenia upadłości wystarczy samo stwierdzenie, że dłużnik jest niewypłacalny, bo najczęściej oznacza to, że potrzebuje on pomocy w powrocie do normalnego życia**

Główną przyczyną oddalania wniosków, co do których sądy podejmują decyzję merytoryczną, jest stwierdzenie, że wnioskodawca zadłużył się umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Nie ma przy tym jednolitego w całym kraju orzecznictwa, ocena odbywa się bez udziału wierzycieli, a od postanowienia sądu nie można finalnie wnieść skargi kasacyjnej.

W nowym systemie ma być inaczej. Wprowadzamy rozwiązania zbliżone do funkcjonujących z powodzeniem np. w Wielkiej Brytanii, gdzie w ramach upadłości konsumenckiej w ogóle nie bada się przyczyn niewypłacalności na etapie otwarcia postępowania. Również w Polsce, zgodnie z projektem, sąd nie będzie już na wstępie badał przyczyn niewypłacalności. Do ogłoszenia upadłości wystarczy samo stwierdzenie, że dłużnik jest niewypłacalny, bo najczęściej oznacza to, że potrzebuje on pomocy w powrocie do normalnego życia.

Przyczyna niewypłacalności zostanie zbadana dopiero po ogłoszeniu upadłości. Jeżeli okaże się, że ktoś doprowadził do swej niewypłacalności umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, to taka osoba będzie musiała się liczyć ze znacznie dłuższym okresem spłat, ale nie odbierze się jej w ogóle prawa do oddłużenia. Zamiast standardowych trzech lat, po których dłużnik jest uwolniony od zobowiązań, spłata potrwa od 4 do 8 lat, w zależności od stopnia zawinienia w doprowadzeniu do swej niewypłacalności.

Nie ulegnie jednak zmianie obowiązująca i dzisiaj zasada, że pewne zobowiązania nie będą mogły być umorzone w ogóle, na przykład alimenty, naprawienie szkody wynikającej z przestępstwa lub wykroczenia, czy odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci.

- **Dłużnik będzie mógł zawrzeć porozumienie z wierzycielem bez konieczności składania wniosku o upadłość**

Na wzór brytyjski projekt wprowadza dla konsumenta możliwość zawarcia porozumienia z wierzycielami bez konieczności ogłoszenia upadłości. Dzisiaj takie porozumienie możliwe jest jedynie w ramach postępowania upadłościowego.

Po zmianach dłużnik będzie mógł skorzystać z porozumienia z własnej inicjatywy bez uprzedniego składania do sądu wniosku o upadłość. Wystarczy, że zgłosi się do doradcy restrukturyzacyjnego. Będzie to możliwe także już po złożeniu wniosku. Jeśli sąd uzna, że dłużnik ma szansę na porozumienie z wierzycielami, będzie mógł wstrzymać rozpoznanie wniosku o upadłość na okres do czterech miesięcy. Jeśli porozumienie się nie powiedzie – sąd uruchomi postępowanie upadłościowe. W zawarciu porozumienia pomagać będzie doradca z prowadzonej przez Ministerstwo Sprawiedliwości listy licencjonowanych doradców restrukturyzacyjnych. Wynagrodzeniem dla doradcy będzie prowizja od kwot uzyskanych dla wierzycieli stanowiących element porozumienia.

Proponowane rozwiązanie odciąży sądy, dłużnikowi da możliwość oddłużenia bez konsekwencji upadłości (np. bez wpisu do rejestru dłużników niewypłacalnych Krajowego Rejestru Sądowego), a wierzycielom zapewni szybsze odzyskanie wierzytelności – w zakresie określonym porozumieniem. W Anglii i Walii notuje się rocznie około 50 tys. tego typu postępowań, przy ok. 11 tys. upadłości konsumenckich i ok. 26 tys. całkowitych umorzeń zadłużenia (upadłość bezmajątkowa).

- **Z ochrony przed bezdomnością na równych zasadach będą mogli korzystać zarówno konsumenci, jak i przedsiębiorcy**

W pierwszym etapie po ogłoszeniu upadłości konsumenckiej następuje sprzedaż majątku dłużnika (faza likwidacyjna). Dziś dłużnik, któremu zlicytowano dom lub mieszkanie, nie ma żadnej ochrony, jeśli nie jest objęty upadłością konsumencką. Po eksmisji grozi mu bezdomność. Podobnie jest w przypadku osoby fizycznej, która sama prowadzi działalność gospodarczą, nawet jeśli została ogłoszona jej upadłość. W myśl projektu z sumy uzyskanej ze sprzedaży domu lub mieszkania wydzielana będzie kwota (odpowiadająca

przeciętnemu czynszowi najmu w tej samej lub sąsiedniej miejscowości), za którą dłużnik będzie mógł przez dwa lata wynajmować mieszkanie dla siebie i swojej rodziny. O wysokości tych kwot będzie decydował sąd, uwzględniając szczególne okoliczności danej sprawy. To rozwiązanie funkcjonuje już obecnie, ale wyłącznie wobec konsumentów. Po wprowadzeniu zmian z ochrony przed bezdomnością na równych zasadach będą mogli korzystać zarówno konsumenci, jak i przedsiębiorcy.

- **Sąd ustali plan spłaty zadłużenia, biorąc pod uwagę sytuację dłużnika**

Gdy możliwy do zbycia majątek dłużnika (masa upadłości) zostanie sprzedany przez syndyka, następuje kolejna faza postępowania – ustalenie planu spłaty pozostałego zadłużenia. Plan ustalany jest przez sąd z udziałem wierzycieli. Sąd ocenia przy tym sytuację dłużnika – jego możliwości zarobkowe, konieczność utrzymania siebie i rodziny. Jeśli na przykład ktoś wspomaga córkę lub syna na studiach, może to zostać uwzględnione, czego nie uczyniłby komornik. Plan spłaty rozpisany jest standardowo na trzy lata. Jeśli sąd stwierdzi, że w tym czasie dłużnik - przy zachowaniu środków koniecznych do codziennego życia - nie jest w stanie całkowicie wyjść z długów, umarza niemożliwą do spłaty część zobowiązań.

- **Nowe regulacje usprawnią i przyspieszą oddłużenie. Sąd jednocześnie z ogłoszeniem upadłości będzie mógł całkowicie umorzyć zobowiązania**

Projekt wprowadza istotne zmiany dotyczące możliwości umorzenia zobowiązań dłużnika. Analiza postępowań upadłościowych prowadzonych wobec osób fizycznych, które nie prowadzą działalności gospodarczej, pokazuje, że obecnie połowa postępowań i tak kończy się całkowitym umorzeniem zobowiązań bez ustalenia planu spłaty, bo dłużnik nie ma praktycznie żadnego majątku ani dochodów. Decyzja o tym zapada jednak dopiero po uruchomieniu postępowania upadłościowego, prowadzonego z udziałem syndyka, co niepotrzebnie wydłuża cały proces oddłużania.

Nowe regulacje usprawniają i przyspieszają oddłużenie. Sąd już na wstępie będzie mógł zdecydować, że wobec dłużnika nie ma sensu uruchamiać fazy likwidacji majątku i ustalać planu spłaty, bo dłużnik praktycznie nic nie ma. W takiej sytuacji sąd jednocześnie z ogłoszeniem upadłości będzie mógł całkowicie umorzyć zobowiązania. Najpierw jednak zbada, czy informacje podane we wniosku dłużnika są prawdziwe i czy nie wyzbył się on majątku celowo. Wysłucha też wierzycieli. Stanowić to będzie skuteczną barierę przed próbami nadużycia postępowania oddłużeniowego. Jeśli dłużnik działał w oczywisty sposób nierozsądnie, nie będzie mógł liczyć na szybkie oddłużenie, a jeśli skłamał we wniosku lub zataił istotne informacje, wniosek jego będzie oddalony.

Nadal możliwe będzie umorzenie zobowiązań po likwidacji majątku. Projekt wprowadza przy tym ułatwienia dla przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność jako osoba fizyczna. Dziś trudno im skorzystać z takiej procedury. W myśl projektu przy oddłużeniu po likwidacji majątku przedsiębiorcy będą traktowani, co do zasady, tak samo jak konsumenci.

- **Każdy, kto rozważa złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości konsumenckiej będzie mógł skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej**

Dziś informację o przysługujących prawach w zakresie upadłości konsumenckiej trudno uznać za powszechnie dostępną. Dlatego projekt rozszerza katalog osób uprawnionych do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej. Będzie mógł z niej skorzystać każdy, kto rozważa złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości konsumenckiej.

Projekt wprowadza też zasady, które wzmacniają prawa obywatelskie, likwidują niesprawiedliwe konsekwencje upadłości i służą dobrej pracy sądów. Zgodnie z proponowanymi przepisami osoba rozwiedziona nie będzie odpowiadać za długi byłego małżonka zaciągnięte już po rozwodzie. Dziś odpowiada za nie przez rok po rozwodzie.

Projekt zwiększa ochronę korespondencji dłużnika. Obecnie syndyk odbiera całą korespondencję, która następnie jest wydawana dłużnikowi. Po zmianach będzie, co do zasady, odbierał tylko korespondencję, która ma znaczenie dla przeprowadzenia postępowania upadłościowego.

W zakresie organizacji sądownictwa nowe regulacje przewidują wzmocnienie wydziałów upadłościowych w sądach. Do wydziałów tych zostaną skierowani referendarze, którzy przejmą część obowiązków sędziów.

W Kanadzie, porównywalnej z Polską pod względem liczby ludności, rocznie przeprowadza się ok. 130 tys. postępowań związanych z niewypłacalnością konsumentów. W USA – ponad 700 tys., we Francji – ok. 200 tys., w Anglii i Walii – ok. 90 tys., w Niemczech – ok. 80 tys.

W naszym kraju instrument ten wciąż szwankuje, gdyż pozwala rozwiązać problem zadłużenia tylko przez uciążliwą procedurę upadłościową, w której konieczne jest wyznaczenie syndyka. W 2016 r. mogło rozpocząć oddłużenie tylko 4478 osób (na 8694 złożone wnioski o ogłoszenie upadłości), a do połowy 2017 r. otwarto 2798 postępowań (spośród 5553 wniosków). W poprzednich latach było jeszcze gorzej (zaledwie 31 upadłości w 2014 roku), ale stan obecny to nadal kropla w morzu potrzeb. Dlatego Ministerstwo Sprawiedliwości opracowało przełomowe zmiany ułatwiające wychodzenie z niewypłacalności.

PROJEKTY

Sieć Badawcza „Łukasiewicz” coraz bliżej!

Projekt ustawy reformującej instytuty badawcze został przyjęty przez Radę Ministrów.

Głównym celem Sieci Badawczej „Łukasiewicz” ma być budowa zaplecza naukowego do realizacji strategicznych programów rządowych..

ORZECZENIA

Zróżnicowanie ochrony interesów mieszkaniowych lokatorów w przypadku śmierci jednego ze współnajemców

Zaskarżony przepis prowadzi w praktyce do różnicowania dzieci jedynego najemcy i dzieci współnajemców. Polega ono na tym, że dzieci współnajemców mogą wstąpić w najem lokalu mieszkalnego dopiero po śmierci obojga rodziców, podczas gdy dzieci jedynego najemcy uzyskują to uprawnienie już po śmierci jednego rodzica. Sytuacji tej nie można jednak zakwalifikować jako naruszenia zasady równości, wynikającej z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Przepis ten zobowiązuje bowiem do równego traktowania podmiotów podobnych, a dzieci jedynego najemcy i dzieci współnajemców nie spełniają tego warunku – stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku o sygn. P 13/16.

ORZECZENIA

Znaczenie ma nie tylko litera, ale także duch prawa

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczy niezasadnej odmowy wydania karty parkingowej.

Przepisy, którymi w 2014 r. zmieniono zasady wydawania kart parkingowych, spowodowały, że większość ich dotychczasowych użytkowników musiała starać się o wydanie nowych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (potwierdzających, że spełniają nowe, zaostrzone warunki uzyskania kart). Od tej zasady ustawodawca wprowadził jednak pewien wyjątek, dotyczący osób, co do których nie może być wątpliwości, że mają (jak stanowią przepisy po nowelizacji) „znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się”.

Osoby te mogą uzyskać nową kartę parkingową na podstawie starego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, ale pod warunkiem, że: legitymują się znacznym stopniem niepełnosprawności i przyczyną niepełnosprawności są schorzenia narządu ruchu lub schorzenia neurologiczne, a dotychczasowe orzeczenie zawiera informację (tzw. „wskazanie”), że spełniały warunki do uzyskania karty parkingowej na dotychczasowych zasadach.

Pani A.S. wystąpiła do Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w K. z wnioskiem o wydanie karty parkingowej na powyższych zasadach. Jest osobą z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, a przyczynami jej niepełnosprawności są choroby narządu ruchu i neurologiczne. Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w K. odmówił jednak wydania karty parkingowej, a Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargę Wnioskodawczyni na tę odmowę. Powodem było to, że przedłożone przez nią orzeczenie o niepełnosprawności nie zawierało „wskazania” o spełnieniu przesłanek uprawniających do uzyskania karty parkingowej na dotychczasowych zasadach.

Problem polegał na tym, że w czasach, z których pochodziło (nadal ważne) orzeczenie o niepełnosprawności Wnioskodawczyni (1999 r.), nie zamieszczano jeszcze „wskazań” o uprawnieniu do karty parkingowej. Ten element formalny orzeczenia wprowadzono dopiero w 2002 r.

Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił uwagę na tę okoliczność we wniesionej od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego skardze kasacyjnej. W wyroku wydanym 13 grudnia 2017 r. Naczelny Sąd Administracyjny przyznał rację Rzecznikowi. Stwierdził, że

w takiej sytuacji – skoro z treści orzeczenia o niepełnosprawności jednoznacznie wynika, że Wnioskodawczyni spełnia przesłankę „znacznie ograniczonych możliwości poruszania się" – nie można odmawiać wydania karty parkingowej. Zarówno wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, jak i akt Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności o odmowie wydania karty parkingowej zostały uchylone.

ZMIANY PRAWNE

Żłobki po nowemu od nowego roku

Trzykrotnie większe wydatki z budżetu państwa na wspieranie rozwoju żłobków, łatwiejsze zakładanie tych placówek, większe bezpieczeństwo dzieci oraz możliwość zwolnienia z opłat i podatku od nieruchomości – to tylko niektóre zmiany w systemie opieki nad dziećmi wieku do lat 3, które zaczęły obowiązywać z początkiem nowego roku.

Jak wynika z badania Diagnoza Społeczna 2013, jednym z ważnych lub bardzo ważnych powodów, dla których Polacy rezygnują z dzieci są trudności w pogodzeniu pracy i rodzicielstwa, a także brak miejsc lub zbyt wysokie opłaty w żłobkach.

Rząd likwiduje bariery

Na drodze do realizacji przez Polaków ich potrzeb prokreacyjnych przez lata stały liczne bariery, które obecny rząd likwiduje w ramach konsekwentnie wdrażanej polityki rodzinnej. W lipcu br. parlament z inicjatywy rządu uchwalił pakiet zmian dla rodzin. W efekcie zostały przyjęte rozwiązania, które mają na celu zachęcenie polskich rodzin do posiadania większej liczby dzieci oraz wdrożenie znaczących ułatwień w ich wychowywaniu.

Dobra zmiana w żłobkach

Rozwój systemu opieki nad najmłodszymi jest wspierany ze środków budżetu państwa. Od 2015 roku rząd przeznaczał na ten cel co roku 151 mln złotych. Zadanie jest finansowane w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi „MALUCH+". Dzięki wsparciu ze środków budżetu państwa od 2016 roku wzrost liczby miejsc uległ znacznemu przyspieszeniu – do ok. 5,6 tys. miejsc. W 2017 roku ma z kolei przybyć ich aż 12 tys.

> **Wprowadzono szereg ułatwień w zakładaniu i prowadzeniu żłobków.**

70% gmin bez żłobków

Mimo stałego i dużego wzrostu liczby instytucji, jak i liczby miejsc, którymi te instytucje dysponują, potrzeby wciąż są ogromne, tym bardziej że w ponad 70% gmin w Polsce brakuje jakichkolwiek instytucji opieki nad dziećmi do lat 3.

Nowe rozwiązania

Przyjęty przez parlament w lipcu ub.r. pakiet dla rodzin wprowadził zmiany w ustawie o opiece nad dziećmi do lat 3. W praktyce chodzi o szereg ułatwień w zakładaniu i prowadzeniu żłobków, co dla podmiotów prowadzących takie placówki oznacza zwiększenie pewności inwestycyjnej. Efekt? Większa liczba miejsc opieki dla dzieci. Zmiany mają też na celu obniżenie kosztów funkcjonowania placówek, co powinno wiązać się z mniejszymi opłatami za opiekę nad maluchem. To z kolei umożliwi rodzicom łączenie obowiązków zawodowych z rodzinnymi.

Trzy razy więcej środków na żłobki

Aby żłobki były bardziej dostępne, a opłaty za pobyt dzieci w placówkach – niższe, już od nowego roku rząd przeznaczy w ramach programu „Maluch+" aż 450 mln złotych rocznie na miejsca opieki dla najmłodszych. To trzy razy więcej niż do tej pory. Co więcej, zwiększona pula środków na miejsca opieki dla maluchów stanowi niemal równowartość połowy kwoty (1 mld zł), jaką w skali roku ponoszą na instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 te wszystkie gminy w Polsce, w których tego typu placówki już funkcjonują. Zwiększona pula środków na żłobki pozwoli nie tylko na powstanie i zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki nad maluchami, ale również na obniżenie opłat ponoszonych przez rodziców.

Łatwiejsze zakładanie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

Z początkiem 2018 roku do podmiotów mogących zakładać żłobki i kluby dziecięce dołączą inne niż gminy jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje publiczne. Co ważne,

od nowego roku dziennym opiekunem będzie mogła być także osoba fizyczna prowadząca działalność na własny rachunek oraz osoba fizyczna zatrudniana przez jednostki samorządu terytorialnego inne niż gminy, instytucje publiczne lub osoby fizyczne. Przed zmianą zatrudnić dziennego opiekuna mogły tylko gminy, osoby prawne lub jednostki nieposiadające osobowości sprawnej.

Większa pewność inwestycyjna

Kolejnym ułatwieniem w zakładaniu i prowadzeniu żłobków, które zacznie obowiązywać od nowego roku, jest zniesienie wymogu posiadania w żłobku co najmniej dwóch sal przeznaczonych na pobyt dzieci. Jako że powierzchnia każdej sali musi rosnąć proporcjonalnie do liczby dzieci, nieracjonalne było utrzymanie wymogu zapewnienia osobnej sali, pełniącej rolę sypialni – była ona bowiem wykorzystywana w znacznie mniejszym zakresie.

Co ważne, zniesienie wymogu posiadania dwóch sal obniży koszty inwestycji w zakresie założenia żłobka, a także koszty bieżące związane z opłatami za wynajem lokalu i jego ogrzewanie. Żłobki nadal będą miały obowiązek zapewnienia miejsca do odpoczynku dla dzieci, ale będzie mogło się to odbywać w ramach jednej sali. Obniżenie kosztów inwestycyjnych oraz bieżących związanych z założeniem i prowadzeniem żłobków spowoduje znaczny wzrost liczby tego typu placówek, a także zwiększenie liczby miejsc w tych, które już istnieją.

Zwolnienia z opłat i podatków od nieruchomości

Dzięki nowym przepisom, które weszły w życie 1 stycznia, zostaną obniżone – na wzór przedszkoli – koszty związane z opłatami i podatkami związanymi z nieruchomością oraz innymi opłatami na rzecz państwa lub budżetu samorządu. W praktyce oznacza to, że żłobki i kluby dziecięce będą zwolnione z opłat od nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego oraz z podatku od nieruchomości.

Wysokie standardy opieki

Zmiany w żłobkach zostaną wdrożone przy zachowaniu wysokich standardów opieki nad dziećmi. Chodzi tu m.in. o wprowadzenie wymogu odbycia przez opiekunów co dwa lata szkolenia z pierwszej pomocy. Oprócz tego, wszyscy pracownicy żłobka i klubu dziecięcego będą sprawdzeni pod kątem tego, czy nie figurują w bazie danych rejestru sprawców przestępstw na tle seksualnym lub nie zostali skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne.

Więcej udogodnień

Początek 2018 roku przyniesie również możliwość większej integracji żłobków i klubów dziecięcych z przedszkolami. Ponadto, w myśl nowych przepisów dzieci będą przebywać w klubach dziecięcych tyle samo czasu, co w żłobkach, a więc do 10 godzin. Kluby dziecięce będą jednak placówkami mniejszymi i bardziej kameralnymi, albowiem przeznaczonymi maksymalnie dla 30 dzieci.

Bardziej podmiotowa rola rodziców

To jednak nie koniec. Nowe przepisy przewidująrównieżwiększy udział rodziców w podejmowaniu decyzji związanych z prowadzeniem żłobka lub klubu dziecięcego, a także zapewnienie im prawa dokonywania kontroli warunków pobytu maluchów w tych placówkach. Rodzice dzieci uczęszczających do żłobka lub klubu dziecięcego będą mogli utworzyć radę rodziców, której ustawa zapewnia określone kompetencje. Rada rodziców będzie uprawniona do wizytowania pomieszczeń żłobka czy wglądu do dokumentów dotyczących wyżywienia dzieci, jak również będzie pełniła rolę konsultacyjną i opiniodawczą w sprawach dotyczących żłobka lub klubu dziecięcego, w tym w szczególności w zakresie prowadzenia zajęć edukacyjnych.

Jakość wyżywienia pod kontrolą

Jakości wyżywienia maluchów poświęcono w nowych przepisach sporo uwagi. Przewidziano bowiem wprowadzenie przepisów odsyłających do norm żywienia, opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia. To nowa jakość, bo wcześniejsze przepisy nie regulowały kwestii żywienia, wskazując tylko obowiązek zapewnienia wyżywienia w żłobkachoraz możliwości higienicznego spożywania posiłków. W konsekwencji posiłki te nie były kontrolowane pod względem zawartości składników odżywczych. Proponowana zmiana ma na celu zwiększenie jakości posiłków w żłobkach i klubach dziecięcych

oraz zapewnienie kontroli w zakresie żywienia w tych placówkach. Takie kontrole mogą przeprowadzać także przedstawiciele rodziców.

Realny i swobodny wybór

Wprowadzenie ułatwień w zakładaniu i prowadzeniu żłobków przy zachowaniu wysokich standardów opieki nad maluchami oraz znaczące wsparcie finansowe gmin i innych podmiotów w tym zakresie przełoży się na powstanie nowych placówek i obniżenie ponoszonych przez rodziców kosztów za pobyt dzieci w tych placówkach. Dzięki temu rodzice zyskają możliwość podjęcia realnego i swobodnego wyboru formy opieki nad dzieckiem, a także decydowania o życiu rodzinnym i aktywności zawodowej – podał resort rodziny.

ZMIANY PRAWNE

Zamykanie do domu pomocy społecznej bez zgody pensjonariusza

Celem nowelizacji ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz niektórych innych ustaw ma być zwiększenie ochrony osób kierowanych bez ich zgody do domów pomocy społecznej i takich, wobec których stosuje się przymus bezpośredni.

Przyjęcie do domu pomocy społecznej osoby bez jej zgody, a za zgodą jej przedstawiciela ustawowego, wymagać będzie orzeczenia sądu opiekuńczego o skierowaniu do takiego domu. Nowelizacja zmienia też sposób funkcjonowania gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, a także zwiększa znaczenie centrów zdrowia psychicznego.

Z kolei ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego dotyczy zasad przeprowadzania wywiadów środowiskowych przez kuratorów sądowych w sprawach rodzinnych i opiekuńczych. Na mocy nowelizacji sądy opiekuńcze będą mogły zlecać kuratorom sądowym przeprowadzanie wywiadów środowiskowych także w postępowaniu wykonawczym prowadzonym w sprawach opiekuńczych oraz po powzięciu przez sąd opiekuńczy wiadomości o zdarzeniu, które może stanowić podstawę do wszczęcia postępowania z urzędu, przed jego formalnym rozpoczęciem, a także na etapie postępowania rozpoznawczego w wypadku dorosłych. Na zlecenie sądu kuratorzy sądowi będą mogli również przeprowadzać wywiady środowiskowe w sprawach dotyczących zastosowania obowiązkowego leczenia odwykowego wobec osoby uzależnionej od alkoholu, a także umieszczenia osoby w szpitalu psychiatrycznym lub przyjęcia do domu pomocy społecznej bez jej zgody.

PROJEKTY

Uwagi RPO do planowanych zmian w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii

Ministerstwo Zdrowia chce zmienić przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z 2005 r., tak by można było szybciej reagować na nowe substancje pojawiające się na rynku (w szczególności tzw. „dopalacze"). Kary za produkcję narkotyków mają być wyższe (nie do 3, ale do 5 lat pozbawienia wolności).

RPO pokazał w swoich uwagach, jak poprawić projekt, by zawsze było jasne, co i od kiedy podlega karze.

PROJEKTY

Stop smsowym nadużyciom

Rząd walczy z nieuczciwymi praktykami. Rada Ministrów przyjęła przygotowany w Ministerstwie Cyfryzacji projekt zmian w Prawie telekomunikacyjnym. Cel? Koniec z nadużyciami za pomocą tzw. smsów premium.

To zdarzyło się niemal każdemu z nas: sms z życzeniami, horoskopem, promocją lub konkursem, a w nim… zachęta do odpowiedzi. Płatnej. Nie każdy z nas, choć wielu, nabiera się na to. O tym, że zostali naciągnięci, często dowiadują się z rachunku za telefon – zdecydowanie wyższego niż zwykle.

Główny cel przygotowanej nowelizacji to kompleksowa ochrona konsumentów, ale i wyposażenie regulatora rynku telekomunikacyjnego w dodatkowe, skuteczne narzędzia.

Najważniejsze zmiany:

1. **Ochrona abonenta przed nieprzewidzianymi rachunkami za usługi o podwyższonej opłacie i niechcianymi usługami:**

Projekt wzmacnia regulacje dotyczące progów kwotowych na tzw. usługi *Premium Rate*, czyli drogich, dodatkowo płatnych smsów. Do dotychczasowych trzech progów: 35, 100 i 200 zł dodajemy próg 0 zł (czyli całkowita blokada tego rodzaju usług).

Obecnie abonent może, ale nie musi określać, czy chce korzystać z usługi smsów o podwyższonej opłacie. A jeśli chce – do jakiej kwoty. W efekcie jest to furtka do nadużyć dla nieuczciwych firm. Zgodnie z projektem, jeśli abonent nie określi żadnego progu – progiem domyślnym będzie 35 zł.

Przekroczenie progu zaskutkuje koniecznością poinformowania abonenta o tym fakcie i automatyczną blokadą połączeń na numery Premium. Obecnie blokada jest uruchamiana dopiero na żądanie abonenta – projekt wprowadza obowiązek uruchomienia jej natychmiast po osiągnięciu wybranego lub domyślnego progu.

Projekt ma zwiększyć świadomość abonentów co do charakteru usługi, którą zamawiają – abonent będzie musiał wyrazić zgodę na świadczenie usług bezpośrednio przed rozpoczęciem świadczenia, co zwiększy świadomość abonentów co do charakteru usługi, którą zamawiają – np. świadczenie cyklicznej, powtarzalnej usługi SMS Premium (np. dowcip dnia).

Wprowadza możliwość blokowania połączeń nawet w przypadku, gdy są bezpłatne. Chodzi o ochronę głównie dzieci przed nieprzeznaczonymi dla nich treściami,

Zobowiązuje dostawcę tego rodzaju usług do zamieszczania informacji o nich na rachunku telefonicznym. Dzięki temu abonent będzie świadomy, gdzie kierować reklamację.

Jeśli dojdzie do nadużyć lub niedopełnienia obowiązków, abonent nie będzie mógł być obciążony opłatą.

> **„Główny cel przygotowanej nowelizacji to kompleksowa ochrona konsumentów, ale i wyposażenie regulatora rynku telekomunikacyjnego w dodatkowe, skuteczne narzędzia.**

2. **Uporządkowanie rejestru usług o podwyższonej opłacie, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (regulator rynku telekomunikacyjnego):**

Podmiot realizujący dodatkowe świadczenie (czyli treść, a nie usługę telekomunikacyjną) będzie musiał podać więcej informacji w zgłoszeniu m.in. wskazać adres poczty elektronicznej i numer telefonu, które umożliwią skuteczny kontakt z dostawcą usługi.

Zgłoszenie będzie zawierać oświadczenie o prawdziwości danych w zgłoszeniu – odpowiedzialność karna za podanie nieprawdziwych danych – obecnie brak jest takiej sankcji.

Przewidziano nowy termin zgłoszenia usługi do rejestru – 14 a nie 7 dni przed rozpoczęciem świadczenia.

Na dostawcach dodatkowego świadczenia ciążyć będzie obowiązek stałej aktualizacji danych zawartych w rejestrze, aby rejestr zawierał tylko aktualne dane o faktycznie oferowanych na rynku usługach.

Operator (a zatem podmiot, na czyjego infrastrukturze oferowane będą usługi – może być niezależny od dostawcy usługi o podwyższonej opłacie) będzie miał obowiązek blokować usługi niewpisane do rejestru, co wymusi na podmiotach zamierzających oferować tego rodzaju usługi, wpisywanie się i dbanie o aktualność danych w rejestrze.

3. **Nowe narzędzia Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej:**

Prezes UKE będzie mógł w drodze decyzji nakazać:

- przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu – zablokowanie dostępu do numeru lub pobierania opłat za usługi Premium,
- podmiotowi realizującemu dodatkowe świadczenie – zaprzestanie świadczenia usługi,
- usługodawcy (np. portalowi społecznościowemu) – usunięcie informacji promocyjnych lub reklamowych usług Premium,
- wprowadzenie kar za brak blokowania usług o podwyższonej opłacie niewpisanych do rejestru.

Zasady pobierania opłat za wydanie nowego dokumentu prawa jazdy

Pobranie opłat z tytułu wydania nowego prawa jazdy, zawierającego aktualne dane, i odnotowania tychże danych w CEPIK, nie budzi wątpliwości, gdy zmiana tych danych jest konsekwencją działań obywatela. Natomiast obciążenie go kosztami wymiany dokumentu, gdy jest ona następstwem działań organów władzy samorządowej, nie znajduje uzasadnienia konstytucyjnego.

Kierowca nie powinien być bowiem obciążany kosztami materialno-technicznych czynności organów administracji, gdy konieczność ich dokonania stanowi konsekwencję niezależnych odeń działań organów władz samorządowych – orzekł Trybunał Konstytucyjny (sygn. K 36/15).

ORZECZENIA

Małżonek częściowo ubezwłasnowolniony nie ma zdolności procesowej w procesie o rozwód

21 grudnia 2017 r. Sąd Najwyższy rozpatrzył zagadnienie prawne o treści: „Czy małżonek częściowo ubezwłasnowolniony posiada zdolność procesową w procesie o rozwód?”.

Sąd Najwyższy nie przychylił się do stanowiska Rzecznika Praw Obywatelskich i uchwalił (sygn. III CZP 66/17), że **osoba taka nie ma zdolności procesowej w procesie o rozwód, czyli nie może samodzielnie wystąpić z pozwem rozwodowym, a w procesie, w którym byłaby stroną pozwaną, musi być reprezentowana przez kuratora.**

W ustnym przytoczeniu motywów uzasadnienia Sąd Najwyższy wskazał na trzy argumenty, przemawiające przeciwko uznaniu zdolności do czynności prawnych osoby częściowo ubezwłasnowolnionej, jednocześnie przyznając, że jest to kwestia istotna z punktu widzenia ochrony praw i wolności człowieka i obywatela.

- Po pierwsze, zdaniem Sądu, nie można podtrzymać tezy, że osoba ubezwłasnowolniona częściowo całkowicie samodzielnie może zawrzeć związek małżeński. Na mocy art. 12 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nie może zawrzeć małżeństwa osoba dotknięta chorobą psychiczną albo niedorozwojem umysłowym (niepełnosprawnością intelektualną), a jedynie w razie, gdy stan zdrowia lub umysłu takiej osoby nie zagraża małżeństwu ani zdrowiu przyszłego potomstwa, sąd może zezwolić na zawarcie małżeństwa.
- Po drugie, przyjęcie, że osoba częściowo ubezwłasnowolniona ma zdolność procesową we wszystkich sprawach wynikających z tej czynności prawnej, jaką jest zawarcie małżeństwa, oznaczałoby uznanie zdolności do czynności procesowych – wbrew intencjom ustawodawcy odzwierciedlonym w art. 65 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego – nie tylko w sprawach o rozwód, ale i związanych z alimentami, władzą rodzicielską czy kontaktami z dziećmi pochodzącymi z tego małżeństwa.
- Po trzecie, przyjęcie istnienia zdolności procesowej w opisanej sprawie jest nie do pogodzenia z wykładnią historyczną – czyli wynikającą z przebiegu procesu legislacyjnego oraz nieprzeniesienia do Kodeksu postępowania cywilnego z 1964 r. normy z dawnego Kodeksu z 1930 r., w którym istniał prepis art. 417, statuujący zdolność procesową małżonka częściowo ubezwłasnowolnionego w sprawie o rozwód. Argumentem a contrario jest także, zdaniem Sądu, treść obecnego art. 4531 Kodeksu postępowania cywilnego, który jasno wprowadza zdolność osób o ograniczonej zdolności do czynności prawnych w konkretnej kategorii spraw.

Na zakończenie Sąd wskazał, że konieczna jest weryfikacja obecnych przepisów pod kątem standardów międzynarodowych, obowiązujących Polskę, w tym zwłaszcza konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Zaniechanie przez rząd pracy nad zmianą przepisów dotyczących ubezwłasnowolnienia powoduje, że ciężar zapewnienia zgodności z przepisami tej konwencji spoczywa na sądach. Nie oznacza to jednak, że sądy mogą zastąpić ustawodawcę w stworzeniu adekwatnego systemu wsparcia dla osób częściowo ubezwłasnowolnionych. W tej konkretnej sytuacji Sąd Okręgowy w Białymstoku przed odrzuceniem pozwu jako wniesionego przez osobę nieuprawnioną powinien wystąpić do kuratora z żądaniem potwierdzenia czynności osoby częściowo ubezwłasnowolnionej, a w razie bierności kuratora czy działania wbrew interesom podopiecznego – sąd powinien zwrócić się do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wydanie kuratorowi wskazówek, poleceń (w trybie art. 165 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego), a nawet o zmianę osoby kuratora.

ORZECZENIA

Wywłaszczenie nieruchomości – zasady jej zwrotu

Pozbawienie byłych właścicieli lub ich spadkobierców możliwości dochodzenia zwrotu nieruchomości, która stała się zbędna do realizacji celu publicznego, w przypadkach, gdy nieruchomość ta została zbyta na rzecz Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego w drodze umowy zawartej podczas rokowań poprzedzających wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego, jest niezgodne z Konstytucją.

– Tak stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku o sygn. SK 39/15.

DORADCA PODATKOWY – ZAWÓD ZAUFANIA PUBLICZNEGO

Nasi Klienci mogą czuć się bezpiecznie, ponieważ prawo gwarantuje:

- wysokie kompetencje zawodowe doradcy podatkowego,
- wysoki poziom moralny,
- gwarancja poufności,
- działanie wyłącznie w interesie Klientów,
- obowiązkowe ubezpieczenie OC.

Gwarancję profesjonalizmu doradcy podatkowego stanowią obowiązki:

- ciągłego podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- zachowania tajemnicy zawodowej,
- przestrzegania zasad etyki zawodowej – przyjętych i kontrolowanych przez samorząd doradców podatkowych.